

ЛУКА ЧИИГЕН СҮҮНЧИЛУ ЖАР

ЕВАНГЕЛИЕ

1:1 Бисте болгон керектерди көп улус куучын эдип чијерге ченешкен. 2 Бу керектерди туку бажынан ала бойы көргөн, Сöскö иштеп јўрген улус биске база айдып берген эди. 3 Онын учун, күндүлү Феофил, ончозын учы-бажынан ала быжулап шингжүлейле, мен де сеге бир аай тизип, чийип берейин деп шўёдим. 4 Сеге ўредип айткан сöstör чындык болгонын сени билzin деп турум.

Крестеечи Иоаннык туулатаны керегинде табыш

5 Иудейлердин кааны Ирод тужында Захария деп абыс јур-таган. Захария абыстардын бўлўгинен болгон, бу бўлўк олор-дынг ада-обёкёзи Авиянын адыла адалган. Ондо база Аарон укту абакай болгон; ады-жолы Елисавета. 6 Олор экилези Кудай алдында акту болгондор, Бийдинг ончо салымдарын бўдўрип, јандаткан јанын тудуп, бузпай тургандар. 7 Ё олордо бала-барка юк болгон: Елисавета бала таппас болуп бўткен; экилези јажай да берген улус. 8 Бир кўн Захариянын абыстап јўретен бўйи једип, Кудай алдында мўргў эдип турган. 9 Ого Бийдинг Ўргобозине кирип, фимиам ѡртобёр ўлў келишкен. 10 Фимиам ѡртобёр тужында тыштында көп улус мўргўп турган. 11 Кенетийин ого Бийдинг ангели кўрўнди; ол фимиам ѡртобён тагылдынг он јанында турган. 12 Захария оны кўрёлёт јўрексиреп, коркый берди. 13 Ё ангел Захарияга айтты: - Коркуба, Захария: мўргўгенинг угулды. Абакайын Ели-савета сеге уул бала таап берер, оны Иоанн деп адаарын. 14 Уулын сеге сўёнчи ле кежик болор, онын туулганына көп улус сўўнер; 15 Бий алдында ол улу болор, аракы ла эзиртер суузын ичпес, Агару Тынды энезининг ичинде алынар; 16 Израиль уулдарынын кёбизин Бийге, олордын Кудайына, бурултар; 17 Бийдинг ичкери алдынан Илиядый тын-сагышту ла кўчтў барап; адалар јўрегин балдарына јандырайын

деп, багынбастарды чындыктың јолына кийдирейин деп, онызыла Бий келерине ка-лыкты белетейин деп. 18 - Мының чынын канайып билетем? - деп, Захария ангелден сурады. - Мен карып калдым, абакайым да јажай берген кижи. 19 Ангел каруузын јандырды: - Мен Кудай алдында турган Гавриил; сениле эрмектежерге, бу сүйнчилү јарды сеге јетирерге ийилгем. 20 Сеге бу айтканым ёйи једип, бүтпей калбас. Је сен сөзиме бүтпедин, оның учун тилин тартылып калар, мының чыны чыгар күн келгенче, унчукпай јўреринг. 21 Ол ёйдö улус Захарияны сакып, Ўргööдö бу не саадады болбогай деп, кайкажып турды. 22 Захария чыгып келди, је эрмектенип болбоды; Ўргööдö ого көрүлте болгон деп, билип ийдилер. Захария улуска колыла имдеп, тил јок бойы артканча болды. 23 Абыстап јўрген кўндери тўгенерде, ол јанып келди. 24 Џаан удавай абакайы Елисавета барланып, беш ай јажынып, айдынып јўрген: 25 «Улус аразында мен керегинде јўрген јаман эрмек-куучындарды токтодып, бу кўндерде Бий меге мыны этти».

[Иисустын туулатаны керегинде табыш](#)

26 Елисаветаның барлу болгоны алтынчы айга барадарда, Кудай Бойының Гавриил ангелин Галилейдеги Назарет калага 27 Давид калдығының Иосиф деп кижизиле кол алыштырган қыска ийди; қыстың ады-јолы Мария болгон. 28 Аетел Марияга кирип, айтты: - Сўён, Іакшылыкту! Бий сениле кожо! [Уй улус аразында сен алкалу.] 29 Мария ангелди көрёлө, айткан сөзин кайкап, бу мынайып уткуганы не атасы болотон деп, санана берди. 30 Ангел ого айтты: - Коркуба, Мария! Кудайдан сеге ѡакшылык јетти. 31 Барланып, уул бала табарын, Оны Иисус деп адаарын. 32 Ол улу болор, Ўрё Турганнын Уулы деп адалар; Бий Кудай Ого улу адайы Давидтин ширеезин берер; 33 Иаков кальынын каан болуп ўргўлјиге башкарап, Онын каандыңыныш учы-куйузы јок болор. 34 Ёе Мария ангелден сурады: - Ол канайып болор? Мен ёбёёнимле билишпес инем! 35 Ангел ого каруу јандырып, айтты: - Сеге Агару Тын тўжер,

Öрө Турганның күчи көлöttкө чилеп сени бүркеп ийер; онайып табатан балан агару болор, Кудайдың Уулы деп адалар. 36 Бат, төрөөнин Елисавета, ол до карыыр јобинде барланып калды, алтынчы айга барып жат, оны дезе, бала таппас дешкен. Ол база уул бала табар. 37 Кудайдың сөзи бүтпей калбас. 38 Мария: - Мен Бийдин кулы эдим, сенинг айтканынча болгой - деди. Ангел јүре берди.

[Марияның Елисаветага јолугып јүргени](#)

39 Бу күндерде Мария јолго кёндүгип, туулу ороонго, Иуда калазына бачымдап барды. 40 Захарияның айлына келип, Елисаветала эзендешти. 41 Елисавета Марияның ўнин угарда ла, ичиндеги балазы кыймыктанды; Елисавета Агару Тынла толуп, 42 тын ўнденип айтты: - Уй улус аразында сен алкышту! Карындап јүрген баланды Бий алкады! 43 Мен кем ондый, меге Бийимнин энэзи келетен? 44 Эзендешкен ўнин кулагыма угуларда, ичимдеги балам сүүнип секирди. 45 Сен, Мария, Бийдин сеге айтканыла болор деп бүткенинг учун кежиктү!

[Марияның сарыны](#)

46 Мария айтты: - Жулам менинг Бийди улуркадып жат, 47 тыным менинг Аргадаачы Кудайыма сүүнип жат, 48 Ол Бойының кулы јобожыганын көргөни учун. Бу ёйдөн ала ончо ўйелер мени кежиктү деп айдар, 49 Күчтү Бойы, меге улу керек эткени учун. Онын ады агару! 50 Оны байлап, Оноң аяап јүрген улуска ўйеден ўйеге быданы једер! 51 Ол Бойының колыла улу неме этти; улуркактарды ончо санаазыла кожно тоскурып ийди; 52 жанды отургандарды ширеезинен антарып, базынчыкта јүргендерди көдүрди; 53 аштап јүргендерге јакшылык сыйлады, байларды как куруга тайып ийди. 54-55 Ада-öбөкölöриске: Авраамга ла оның калдыктарына јүргүлжиге быданым јетирерим деп, айдып салган сөzin Ол эске алынып, Израильге - Бойының кулына болужарга келди. 56 Мария

Елисавета-эште ўч ай кире јүреле, јанып ийди.

Крестеечи Иоаннык туулганы

57 Айы-күни једип, Елисавета уул бала тапты. 58 Бий Елисаветага улу быйанын јетиргенин угала, айылдаштары ла төрө-ёндöри оныла кожо сүүнижип турдылар. 59 Сегизинчи күнде баланы томдоорго келгилеп, оны адазынын адыла Захария деп адаарга санандылар. 60 Је энези: - Йок, онын ады Иоанн болор - деди. 61 - Сенин угында ондый атту кижи јок! - дешкилеп, 62 уулын кем деп адаарга турганын билерге, адазынан имдеп сурадылар. 63 Захария јалбак агаш сурап алала, «Онын ады Иоанн» - деп чийди. Ончолоры кайкашты. 64 Бу ла тушта онын тили-оозы чечилип, Кудайды алкан, эрмектене берди. 65 Айылдаштары сүрекей коркыды; кайкамчылу учурал керегинде куучын туулу Иудейге текши јайылды. ^Уккан улус ончозы оны кёксине алышып, «Бу бала кем болгой не?» - дежип турдылар. Чындал та, Бий оныла кожо болгон.

Захариянын сарыны

67 Онын адазы Захария Агару Тынла толуп, јарчы болуп айда берди: 68 - Бийге, Израиль Кудайына, баш болзын! Ол Бойынын калыгына келип барган, ого толу берген. 69-71 Бойынын агару јебрен јарчылары ажыра сёзин берип, бойыс аргаданатан, - ёштүлеристен, бисти јаман көргөндөрдин колынан аргадайтан күчтү Аргадаачыны Ол Давид кулынын калдыгынан биске јайап берди. 72 Ол бистин адаларыбыска быйан берерим, Бойымнын агару кереезимди сананып јўрерим деп, сёзин берген. 73-75 Ёштүлерден бисти аргадаар болуп, Ол бистин улу адайыс Авраамга чертенген. Онын эткениле, Онын алдында бис агару ла чындык болорыс, кемнен де јалтанбай, ончо күндеристин туркунына Онын керегине јўрерис. 76 Сен дезе, балам, Ёрө Турганнын јарчызы деп адаларын, Бийге јолдор белетеерге, Онын алдынан келерин, 77 кинчектери ташталганы ажыра аргаданары керегинде Онын калыгына билим

береринг. 78 Бисти сүүген ле биске быйынын берген Кудайыс тенериден биске јарык тандак ийер - 79 ол чыгып, карачкыда отурган, ёлёмнин көлөткөзинде јүрген ончо уусты бойынын јарыгыла чалыдып ийер; амыр-энчүге экелетен јолды ол биске көргүзип берер. 80 Бала дезе чыдап, тын-санаазы ойгорып турды; Израиль калыкка ачылар öйи јеткенче, ээн талаларда јүрди.

[Иисустын туулганы](#)

2:1 Ол күндерде каган Август ончо јердеги уустын тын-тоо-зын алзын депjakарган. 2 Квириний Сирияны башкарып турарда, бу баштапкы тооалыш болгон. 3 Ончозы бичидерге, кажызы ла бойынын калазына бардылар. 4 Иосиф Давид угынан, онын калдыгы болгон. Онын учун ол Галилейдеги Назарет каладан Иудейдеги Давидтин Вифлеем дайтеп калазына барды. 5 Оныла кожо кол алыштырган, барлу болгон Мария барды. 6 Вифлеемде Мариянын бала табар öйи једип, 7 тун уул бала тапты. Айылчы түжер ўйде олорго јер табылбаган учун, Оны чуулайла, ёлён салғышка салып койды. 8 Ол јerde јаланда күдүчилер ўүрлү койын коно каруулдап турғандар. 9 Олорго Бийдин ангели көрүнип, Бийдин магы олорды чалыдып ийди; күдүчилер сүрекей коркыды. 10 Же ангел олорго: - Коркубагар! - деди. - Мен слерге сүёнчилү јар - ончо улуска улу сүёнчи экелип јадым. 11 Бүгүн Давид калазында слерге Аргадаачы туулды - Христос Бий! 12 Бат слерге билди: ёлён салғышта чуулу јаткан баланы көрөригер. 13 Сакыбаган јанынан бу ангелле коштой тенеринин көп черүлери көрүнип, Кудайды алкай бердилер: 14 - Кёк-тенеридеги Кудайга мак! Менинг јакшылыкту күүн-табым бар улус ортодо јerde энчү. 15 Ангелдер тенери ѡрө чыга берерде, күдүчилер бой-бойлорына айдышты: - Вифлеем барып, ондо не болгонын, Бийдин биске айтканын көрөлик. 16 Јылгырлап барала, Марияны, Иосифти ле ёлён салғышта јаткан баланы таап алдылар. 17 Баланы көрөлө, Ол керегинде нени укканын куучындай бердилер. 18 Күдүчилердин куучынын уккан

улус ончолоры алан кайкаждып турдылар. 19 Мария дезе, бу сөстөрди ончозын кёксине алынып, чеберлеп турган. 20 Көргөни-укканы учун Кудайды алкап ла мактап, күдүчилер кайра бурулдылар: ончозы ангелдинг айтканыла болгон. 21 Сегис күннин бажында, баланы томдойтон ёй једерде, Оны Иисус деп ададылар; бу атты ангел Ого табылгалакта берип койгон.

[Иисус Ёргөөдө](#)

22 Моисейдин Жасагыла олордын аруланар күндери түгенерде, јаш баланы Бийдин алдына тургузарга, Иерусалимгө экелдилер. 23 Тун туулган эр киндиктү баланын кажызы ла Бийге молјолзын деп, Бийдин Жасагында айдылган. 24 Бийдин Жасагыла олор анайда ок эки күүлечек ол эмезе күүленин эки балазын тайар учурлу болгон. 25 Ол тушта Иерусалимде Симеон деп кижи јуртаган. Ол акту, ак санаалу кижи болгон, Израильди Кудай аргадаар күнди сакып јүрген; Агару Тын онын бойында болгон. 26 Кудай ийген Христосты көрбөйинчен ёлбözинг деп, ого Агару Тыннан күн-эртеде айдылып калган. 27 Агару Тын Симеонды Ёргөөгө экелди. Кудай јанын јандаарга, ада-энези Иисус баланы алып келерде, 28 Симеон Оны колго алып, Кудайды алкайла, айтты: 29 - Бий! Бойыннын айтканынча, эм кулынды амырын божодып јатканын бу. 30 Менин көзим Сенин аргадажынды көрди. 31 Оны Сен ончо калыктар алдында белетеген: 32 кара јандуларга ачылта, Израиль калыгынга мак берип турган јарыкты. 33 Иосиф ле Мария бала керегинде айтканын кайкап уктылар. 34-35 Симеон олорды алкайла, Иисустын энезине, Марияга айтты: - Бу баладан улам Израильде көп улус јыгылар, көбизи ёрө турар, сенин де тын-јуланнан ўлду ёдёр. Бу бала Кудайдын билдизи болор, ого удура көп улус туруп чыгар, онызыла олор јүректеринде алып јүрген санааларын ачар. 36 Ёргөөдө анайда ок јарчы Анна болгон. Ол Асир укту, Фануилдин кызы болгон; бойы бош гсарып калган. Барган кижизиле јети јыл јуртайла, тул калган. 37 Онон ло бери сегизен төрт јашка јеткенче,

тул жүрген. Ёргөйдөн ырабай, түни-түжи мүргүп, орозо тудуп, Кудайдың керегине жүрген. 38 Бу юйдө ол базып келеле, Кудайга алкыш жетирип, Кудай Иерусалимди жайымдаарын сакып жүрген ончо улуска жаш бала керегинде куучындап турды. 39 Иосиф ле Мария Бийдин жантын жандайла, Галилейдеги Назарет калазына жанып келдилер. 40 Бала дезе чыдап, күчи кирип, ойгорып турган; Кудайдың жакшылыгы Оның Бойында болгон. 41 Иисустың ада-энези жылдың сайын Иерусалимге Пасха байрамга барып туратан. 42 Иисус он эки жашту болордо, олор жанжыкканыла Иерусалимге байрамдап бардылар. 43 Байрамның күндери божоордо, жанып ийдилер; Иисус дезе, Иерусалимде артып калды. Ада-энези онызын билбей, 44 Иисус ёскö улусла кожо келеткен деп бодогон. Күндик жерди ёдёлө, төрөгөндөрдин, көрүш-таныштардың ортозынан Иисусты бедирей бердилер; 45 таппай салала, Оны бедиреп, Иерусалимге ойто бурулдылар. 46 Иисусты ўч күннин бажында Ёргөйдөн таптылар. Ол ўредүчилердин айтканын угуп, сурактар берип, олордың ортозында отурган. 47 Иисусты уккан улус ончолоры Оның керсүзин ле карууларын кайкаждып турғандар. 48 Ада-энези Иисусты көрөлө, алан кайкадылар; энези Ого айтты: - Балам! Бу Сен кайттың, не онайдо кылышын? Адан да, мен де Сени бедиреп, ачу-коронго түштис. 49 - Мени слер не керек бедирдеер? - деп, Иисус сурады. - Мен Адамның айлында болотонымды билбедеер бе? 50 Же олор Иисустың айтканын ондободы. 51 Иисус ада-энезиле кожо барып, Назаретке келди, олорго сөсүккур жүрди. Энези дезе, Оның айткан сөстөрин жүргегинде чеберлеп алыш жүрди. 52 Иисус чыдап, ойгорып турды; Кудайдың да, улустың да Ого быйаны тыңып турган.

Крестеечи Иоанның жарлыктаганы

3:1 Бу керек каган Тиверий Римди он бежинчи жыл башкарып жадарда болгон. Ол тушта Понтий Пилат Иудейде, Ирод дезе, Галилейде бийлекен, оның карындажы Филипп Итурейде ле

Трахонитида тергееде, Лисаний дезе, Авилинейде бийлеген. 2 Анна ла Каиафа улуabyстар болордо, ээн талада Захариянын уулы Иоаннга Кудайдан сөс келген; 3 ол Иордан-сууны сындай јерлерди эбирип, мынайда јарлыктап јүрген: «Кудайга баштанып, креске түжүгер, кинчектеригер ташталзын деп!» 4 Јарчы Исаиянын бичигинде мынайда айдылган: «Ээн талада кыйгырган кижининг ўни бу: „Бийге јол белетегер, орык јолдорын түс эдигер! 5 Не ле кобы-јик толо берзин, не ле туу ла тён јабызазын, бурулчыктар, онкок-чинкектер түзезин! 6 Ол тужында Кудайдын аргадажын кажыла кижи көрүп ийер!» 7 Креске түжерге келген улуска Иоанн айдып турган: - Јыланын ач-үрени! Кудайдын келер ёйдёги чугулынаң кыйыжар јолды слерге кем көргүзип берди? 8 Кудайга ак сананып баштанганаарды эткен-тутканыгарла керелегер! «Адабыс Авраам» - деп, ичигерде айдарга сананбагар! Айдып турум слерге: Кудай бу таштардан Авраамга балдарды јазап берер аргалу. 9 Ай-малта агаш төзинде эм белен јадыры:jakши ўрен бүтпес агашты кезип, отко таштайтан. 10 «Бис нени эдетенис?» - деп, калык сураарда, 11 Иоанн олорго каруузын јандырып турган: - Эки чамчалу кижи чамча јок кижиғе берзин; аш-курсакту кижи база анайда этсин. 12 Креске түжерге албанчылар база келген. - Уредүчи, бис нени эдетенис? - деп, олор сурагандар. 13 Иоанн олорго: - Улустан артык неме некебегер - деген. 14 Анайып ок јуучылдар: - Бис нени эдетенис? - деп сураарда, Иоанн айткан: - Кемди де тарындырбагар, сайгактабагар, иштеп алган акчагарла болорзынгар. 15 Сакылтада јүрген калык: «Шак бу кижи Христос болды ба?» - деп, ичинде Иоанн керегинде сананып турган. 16 Је Иоанн ончо улуска мынайда айткан: - Слерди мен суула крестеп јадым. Је менен Күчтү болгоны келедири. Мен Онын ёдүгининг буужын да чечерге турбазым. Слерди Ол Агару Тынла, отло крестеер. 17 Эскин Онын колында. Идиргенин Ол арутайла, буудайын анбарына урар, саламын дезе, очпөс отко таштап ёртöör. 18 Иоанн улусты анайып ла көп ѡскö дö сөстöрлö бүдүндирип, Сүүнчилү Јар јарлап јүрген. 19 Башкаручы Ирод келдин Иродиаданы алганы учун, ѡскö дö јарабас кылыштары

учун, Иоанн оны бурулап турган. 20 Ирод дезе, база бир јарабас керек эдип, Иоаннды түрмелеп койгон.

Иисустык креске түшкени

21 Калык ончозы креске түжүп туарда, Иисус база креске түшти. Мүргүп туарда, кёк-тенери ачылып, 22 Агару Тын, күүле кеберин алынганча, Онын ўстине түжүп келди, тенериден ўн угулды: - Сен - Менин сүүген Уулым, Сенде Менин жакшылыкту табым!

Иисустык ада-öбөкölöri

23 Иисус Кудайдын керегине јүрүп баштаарда, одус јаш ки-релў болгон. Оны улус Иосифтин уулы, Илийдин јеен уулы деп бодогон.
24 Иисустын арткан ада-öбөкölöri: Матфат, Левий, Мелхий, Ианнай, Иосиф, 25 Маттафий, Амос, Наум, Еслим, Наггей, 26 Мааф, Маттафий, Семей, Иосих, Иодай, 27 Иоаннан, Рисай, Зоровавел, Салафиил, Нирий, 28 Мелхий, Аддий, Косам, Елмодам, Ир, 29 Иисус, Елиезер, Иорим, Матфат, Левий, 30 Симеон, Иуда, Иосиф, Иоанам, Елиаким, 31 Мелеай, Меннай, Маттафай, Нафан, Давид, 32 Иессеий, Овид, Вооз, Салы, Наассон, 33 Аминадав, Админ, Арния, Есром, Фарес, Иуда, 34 Иаков, Исаак, Авраам, Фарра, Нахор, 35 Серух, Рағав, Фалек, Евер, Салы, 36 Каинан, Арфаксад, Сим, Ной, Ламех, 37 Мафусал, Енох, Иаред, Малелеил, Каинан, 38 Енос, Сиф, Адам, Кудай.

Иисусты ченегени

4:1 Иисус Агару Тын алынып, Иорданнан јанып келди, Тын Оны ээн талага алып барды. 2 Анда Ол төртён конок кёрмёскö ченедип, курсак јибеди; учында аштай берди. 3 Кёрмёс Ого айтты: - Сен Кудайдын Уулы болzon, бу ташка јакарып ий, калаш боло берзин деп. 4 Иисус каруу јандырып, кёрмёскö айтты: - «Кижи јаныс калашла тирү јүрер эмес, [је Кудайдын не ле сөзиле тирү јүрер]» деп

чийген сөс бар. 5 Көрмөс Иисусты бийик тууга алып чыгала, жер-телекейдин ончо каандыктарын элес эттире көргүзип, 6 Ого айтты: - Булардын ончозының бажын билерин, магын Сеге берейин. Мынын ончозы меге берилген, олорды кемте берейин дезем, бойымның табым. 7 Меге јаныс бажырып ий - ончозы Сенийи болор. 8 Иисус каруузын јандырды: - [Менен кеде тайыл, көрмөс!] Чийген сөс бар: «Бийге, бойынгын Кудайынга, бажыр, јаныс Ого иштеп јүр». 9 Көрмөс Иисусты Иерусалимге апарып, Ёргёөнин канадына тургузала, айтты: - Сен Кудайдын Уулы болzon, мыны төмөн калып ий. 10 Чийген сөс бар эмес беди: «Сени чеберлеп јүрзин деп, Бойының ангелдерине јакыыр. 11 Будын ташка бүдүрилбезин деп, Сени кол бажына алып баргылаар». 12 Иисус каруузын јандырды: - «Бийди, бойынгын Кудайынды, ченебе» деп айдылган. 13 Ончо ченелтезин туузылтала, көрмөс бир кезекке Иисустан јүре берди.

[Иисустык јарлықтаганы](#)

14 Тыннан күч алынала, Иисус Галилейге бурулды; Ол кере-гинде куучын-эрмек эбирае јерлерге јайыла берди. 15 Олордын синагогаларында улус ўретти, ончолоры Оны макка чыгарып турдылар. 16 Иисус ёскён јерине - Назаретке келди. Бойының јанынча, суббот күнде синагогага кирип, Чийим кычырарга ѡрө турды. 17 Ого Исаия јарчының түрбегин алып бердилер; Ол түрбекти јайа тудуп, мынайда чийилген јерди таап алды: 18 «Бийдин Тыны - Менинг Бойымда; Ол Меге јан берип, түрени улуска Сүүнчилў Жар јетирсин деп, олжого киргендерге јайым керегинде, сокорлорго көстöри јарыйтаны керегинде јарлазын деп ийген. Мени Ол базынчыкта јўргендерди божотсын, 19 Бийдин улуска быдан эдетен јылы једип келгенин јарлазын деп ийген». 20 Түрбекти түрўп, синагоганың ищизине табыштырып, Иисус отура берди; ондо отурган улус ончолоры Иисустан кўс албай турдылар. 21 Иисус олорго айдып баштады: - Мында айдылган, слер уккан сўстёр бўгўн

бүтти. 22 Ончолоры мының чынын керелеп, Оның айткан јакшылық сөстөрин кайкаждып, «Бу Иосифтин уулы эмес беди?» - деп, сурап турдылар. 23 Иисус айтты: - «Эмчи, бойынды бойын јас» деген кеп сөсти Меге айтпай кайдарыгар; «Бистин укканыбысча, Капернаумда нени эткен эдинг, мында, төрөл јерингде, база анайда эт» дешкейигер. 24 Же Мен чынын айдадым слерге: кандый да јарчыны төрөл јеринде јуутпай јадылар. 25 База чынын айдып турум слерге: Илия тужында ўч јыл алты ай јааш јаабай, ончо јерлерде ачана-торо болордо, Израильде көп тул келиндер болгон. 26 Же Илия олор-дың кемизине де ийилбей, жаңыс Сидонның јуугындагы Сарептада јаткан тул келингеге ийилген. 27 Анайып ок Елисей јарчы тужында Израильде капкаш баалулу улус көп болгон, је Сирияның кижици Неманнан ёскö, олордың бирёзи де аруталбаган. 28 Мыны угала, синагогада отурган ончо улус аткыйлана берди. 29 Тура јўгўрижип, Иисусты каладан алыш чыгала, јардан ийде салып ийерге, кала турган тууның ўстине апардылар. 30 Же Ол көп улустың ортозынча ёдўп, јўре берди.

Оору-јоболду улусты јасканы

31 Иисус Капернаумга, Галилейдеги калага келип, суббот күнде улус ўретти. 32 Иисустың ўреткенин кайкаждып турдылар, Оның айткан сөстөринде күч бары билдирип турган. 33 Синагогада ѡзёк-буурында кара јелбистү кижи болгон. Байа кижи кышкыра берди: 34 - Эй, Сенин бисте не керегин бар, Назаретте јерлў Иисус? Сен бисти ѳлтўрерге келдин бе? Кем болгонынды мен билер турум, Сен - Кудайдың Агарузы! 35 Же Иисус: - Унчукпа дейдим, бу кижиден чык! - деп, кара јелбиске јакарды. Јелбис оору кижиини улустың ортозына јыга базып, ого каршу јетирбей, ѡзёк-буурынан чыга берди. 36 Ончолорының куды чыгып, бой-бойлорына айдыжып турдылар: - Бу не сös? Ондо жаң ла күч бар, Ол кара јелбистерди јакарып ийгенде, олор чыга бергилейт! 37 Иисус керегинде табыш эбира јерлерге текши јайылды. 38 Синагогадан

чыгала, Ол Симон-эшке кирди; Симонның кайын энези эди-каны изип-қүйүп, ооруп јаткан; Иисусты ого болушсын деп сурадылар. 39 Иисус кайын энеге эңчейип, ооруга јакарып ийерде, ол јазыла берди; төжөктөн туруп, айылчыларды кичееди. 40 Күн бадып барадарда, јүзүн-јүүр оору-јоболду улусты Иисуска экелдилер; Иисус олордын кажызына ла колын салып, јазып турды. 41 - Сен - Кудайдын Уулы! - деп кыйгырганча, јелбистер көп улустан чыгып турдылар. Оны Христос деп, јелбистер билер учун, неме айтпазын деп, Иисус олорды јакарып турды. 42 Түш боло берерде, Иисус чыгып, аалга јерге јүре берди. Көп улус Оны бедиреп барды; табала, олордон барбазын деп, сурап турдылар. 43 Је Иисус айтты: - Кудай Каандыгының сүүнчилү јарын Мен ёскö до јерлерге јарлаар учурлу. Менин ийилген керегим ол. 44 Анайып Ол Иудейдин синагогаларында јарлыктап јүрди.

Баштапкы ўренчиктер

5:1 Бир күн Иисус Геннисарет кёлдинг јаказында јўрерде, калык Кудайдынг сөzin угарга, кысталыжып турган. 2 Иисус кёлдö турган эки кемени көрүп ииди; балыкчылар дезе, кемелеринен чыпъыш, шүүндөрин чайбап, јунуп тургандар. 3 Ол Симондыйы болгон бир кемеге кирип, јараттан эмеш кеде јүссин деп сурады; отурып, улусты кемеден ўреде берди. 4 Уредип божайло, Симонго айтты: - Кёлдинг терен деген јерине јўс, ондо шүүндегер. 5 Симон Ого айтты: - Уредўчи! Бис тўниле иштенип, неме тутпадыс, је Сенин айтканынча, шүүндеп көройин. 6 Шүүндегилеп, ума јок көп балык туттылар, керек дезе, шүүндери јыртылып турды. 7 Келип болушсын деп, ёскö кемедеги нёкёрлөрине кол јаныдылар; олор јүзүп келдилер. Кеменин экилезин балыкла толтуарда, кемелер чёнүп баштады. 8 Мыны кёрёлө, Симон Петр Иисустын тизезине јаба тўжўп, айтты: - Менен кеде барғын, Бийим, мен кинчектү кижи эдим! 9 Олор туткан балыктын кёбинен Симонның ла оныла кожо болгондордын коркужы келди; 10 анайда ок Симонның нёкёрлёри -

Зеведей уулдары Иоаков ло Иоанның. Је Иисус Симонго: - Коркуба, - деди, - бүгүннен ала уусты шўёндеерин. 11 Олор кемелерин јаратка чыгарып, бар-јогын артырып, Иисусты ээчий бастылар.

[Капкаш баалулу кижини јасканы](#)

12 Иисус бир калада јўрерде, бастыра бойы капкаш баалулу кижи келди. Иисусты кёрёлёт, Оның алдына кёнкёрё ќыгылып, јалына берди: - Бийим, мени арутайын дезен, арутап ийерин! 13 Иисус колын сунуп, ого тийеле, айтты: - Арутайын, ару бол. Ол ло тарый капкаш баалу сойылып, тўже берди. 14 Кижиге неме айтпазын деп, Иисус ого јакыды. - Абыска барып кёрён - деди. - Аруталганың учун Моисей-динг салып бергените тайылга эт, онызын ончо улус кёрзин, сени кадык деп билzin. 15 Је Иисустын чабы там јайылды, Оның айткан сёзин угарга, оору-јоболын јастырарга, сурекей кёп улус келип турды. 16 Иисус дезе, аалга јерлерге барып, ондо мўргўёр болды.

[Курулып калган кижини јасканы](#)

17 Бир кўн Иисус ўредип туарда, Галилейдинг ле Иудейдинг ончо јерлеринен, база Иерусалимнен келген фарисейлер ле јасакчылар анда ок отурғандар. Иисуста Бийдин уусты ѡазар кўчи болгон. 18 Бир кезик улус курулып калган кижини тёжёккё салганча экелдилер; Оны ўйге кийдирерге, Иисустын алдына салып берерге албаданып турдилар. 19 Уустын кёбине ўйге кирип болбой салала, онын ўстине чыгып, базырузын ойоло, оору кижини уустын ортозына, Иисустын чике алдына тёжёгиле катай тўжўрип ийдилер. 20 Иисус олордын бўдўп турганын кёрёлёт, бу кижиге айтты: - Сенинг кинчектерин ташталып калды. 21 Бичикчилер ле фарисейлер бойлоры ортодо табыштылар: «Кудайды мынайып ѡамандап турган бу не кижи? Кинчекти Кудайдан ёскё кем таштаар аргалу?» 22 Иисус олордын ичиндеги сагыжын билип, айтты: - Слер не анайда сананып јадыгар? 23 «Кинчектерин таш-талган» деп айдарга ёнгил

бе, айса: «Ӧрө туруп, база бер» деери јенил бе? 24 Іе Кіжи Уулында жер ўстинде кинчектерди таштайтан јан барын слерди билzin деп анайда айттым - дейле, оору кижиге баштанды: - Сеге айдадым: тур, тёжөгин тудунганча, айлына јан. 25 Оору кижи ол бойынча, олордын алдына туруп, јаткан тёжөгин алыш, Кудайды алкап, јана берди. 26 Ончолоры алан кайкаждып, Кудайды алқадылар. Коркуп калган бойлоры, айдыжып турдылар: - Бүгүн бис сан башка кайкамчылу немелер көрдибис!

Левийди кычырып алганы

27 Мынын кийнинде Иисус чыгып, калан јуур јердин јанында отурган Левий деп албанчыны көрүп ийеле: - Мени ээчий бас! - деди. 28 Онызы ончо немезин артырып, Ӧрө туруп, Иисусты ээчий басты. 29 Иисуска учурлап, Левий айлында јаан күндү-күрее этти; ондо Оныла кожо кыйын јаткан көп албанчылар ла ёскö дö улус болгон. 30 Фарисейлер ле олордын бичикчилери кимиренип, Иисустын ўренчиктерине айдып турдылар: - Слер албанчыларла, кинчектү улусла кожо не керек ичип-јип јадыгар? 31 Иисус олорго айтты: - Эмчини кадык улус керексиир эмес, эмчини оору улус керексиир. 32 Мен Кудайга баштансын деп, актуларды эмес, кин-чектүлерди кычырарга келгем.

Орозо керегинде сурак

33 Бичикчилер ле фарисейлер Иисуска айттылар: - Иоаннын ўренчиктери улам сайын орозо тудуп, мүргүп жат, фарисейлердийи база; Сенийи дезе, ичип-јип јадылар. 34 Иисус олорго айтты: - Кіжи ажан уул кожо јўргенде, тойлоп келген улусты орозо туттурьш болороор бо? 35 Іе кижи алган уулды олордон алыш баар күндер келер, бу тушта, ол күндерде олор орозо тудар. 36 Иисус онон укаа сös айтты: - Јаны кийимнен тилим кезип, эски кийимге јамачылабайтан; анайткажын, јаны кийим де ўрелер, јаны јамачы эски кийимге де јарабас. 37 Јаны аракыны эски тажуурга урбайтан;

анайткажын, јаны аракы тажуурды јара тебер, аракызы да тёгүлер, тажууры да ўрелер; 38 јаны аракыны јаны тажуурга уратан. 39 Эски аракыны ичкен кижи ол тарыйында јанғызын ичпес, эскизи артык деер.

Суббот күн керегинде сурек

6:1 Суббот күнде Иисус ашту қырала базып бараткан; ўренчик-тери мажакты ўзўп, уужайла, жип тургандар. 2 Фарисейлердин кезиги айдышты: - Суббот күнде этпейтенди не керек эдип јадыгар? 3 Иисус каруузын јандырды: - Давид бойы да, кожо јўрген улузы да аштайла, нени эткен эди, слер кычырбадаар ба? 4 Ол Кудайдын байзынгына киреле, ыйык калашты бойы алыш јиген, бойынын улузына да берген. Байа калашты дезе, абыстардан ёскö кемнин де јиир учуры ѡок болгон. 5 Иисус оноң айтты: - Кижи Уулы - суббот то күннин бийи. 6 База бир суббот күн Ол синагогага кирип, улус ўретти; ондо он колы кургап калган кижи болгон. 7 Бичикчилер ле фарисейлер Иисусты бурулаар шылтак бедиреп, ол кижини суббот күнде јаскай не деп, кетежип турдылар. 8 Же Иисус олордын сагыжын билип, кургап калган колду кижиге айтты: - Ёрё туруп, улустын ортозына чык. Байа кижи туруп, ичкеери ётти. 9 Иисус олорго айтты: - Мен слерден сурап угайын: суббот күнде нени эдер керек? Јакшыны ба, айса јаманды ба? Тынды аргадаар ба, айса кыйар ба? [Олор унчукпай турдылар.] 10 Олорды ончозын аյыктап, Иисусты байагы кижиге: - Колынды сун - деди. Ол сунды, колы кан-кадык боло берди. 11 Бичикчилер ле фарисейлер калжуурып, Иисусты канайып ийели деп, шўўшкителеп турдылар.

Он эки апостол тутканы

12 Ол күндерде Иисус тууга чыгып, түниле Кудайга мўргўген. 13 Тан адарда, ўренчиктерин Бойына кычырып алыш, олордын ортозынан он эки кижи талдап, апостолдор деп адады. 14 Олор: Симон, оны Петр деп адады, онын карындажы Андрей, Иаков ло

Иоанн, Филипп ле Варфоломей; 15 Матфей ле Фома, Алфей уулы Иаков ло Зилот дайтэн Симон; 16 Иаков уулы Иуда ла сонында Иисусты садып ийген Иуда Искариот.

[Кежик экелип турган салымдар](#)

17 Иисус олорло кожо туудан түжүп, түс јерге турды; көп ўренчиктери, база Иудей ичинен, Иерусалимнен, Тир ле Сидоннын талай јаказындагы јерлеринен камык улус кожо болгон; 18 олор Иисусты угарга, оору-јоболынан јазыларга келгендер. Кара јелбистерге кыйнаткан бойлоры јазылып тургандар. 19 Ончолоры Иисуска тийип ийерге јүткүген, ненин учун дезе, Иисустан күч чыгып, ончолорын јазып турган. 20 Иисус ўренчиктери јаар кöröp, айтты: - Түренилер кежиктү; Кудайдын Каандыгы слердии. 21 Эмди аштап јўргендер кежиктү; слер тойорыгар. Эмди ыйлап јўргендер кежиктү; слер каткырарыгар. 22 Кижи Уулы учун улус слерди јаман кöröp, айрып, айткышап, адьнарды јаман деп чаптап, айдыш турза, кежиктү болгоныгар ол. 23 Ол күнде сүүнигер, јыргагар; тенериде слерди улу-јаан кайрал сакып јат. Олордын адалары јарчыларга анайып ок эдип јўргендер. 24 Слерге дезе, байларга, ачу-корон! Слер једер коодыгарга јединип алганыгар. 25 Эмди ёткүре тойу јўргендерге ачу-корон! Слер аштап торолорыгар. Эмди каткырып јўргендерге ачу-корон! Слер ыйлап сыктарыгар. 26 Слерди ончо улус јакшылап айткаждын, слерге ачу-корон! Олордын адалары тёгён јарчыларга анайып ок эдип јўргендер. 27 Је угуп турган слерге айдадым: ёштүлереерди сүўп јўрүгер, слерди јаман көргөн улуска јакшыгар јетирип јўрүгер; 28 слерди каргаган улусты алкап јўрүгер, слерди јамандаган улус учун мўргўп јўрүгер. 29 Іаагына тажыган кижиғе база бир ѿаагынды тёгўп бер; катанчығынды blaap јаткан кижиғе чамчанды да аларга буудак этпе. 30 Сенен сураганга - бер, сенен алган немени - кайра некешпе. 31 Улус слерге кандый болзын дезегер, бойыгар да олорго анайып эдигер. 32 Слерди сүўген улусты сүўп турган болзогор, слерге

ненин учун алкыш-быйан айдатан? Кинчектүлер де олорды сүўп турган улусты сүўп жат. 33 Слерге жакшызын јетирип тургандарга жакшыгарды јетирип турган болзогор, ол учун слерге кандый алкыш-быйан? Кинчектүлер де анайда эдип жадылар. 34 Ойто жандырып бергедий иженчилў улуска ѡдўшке берип турган болзогор, слерге кандый алкыш-быйан? Кинчектүлер де кинчектүлерге ордынча ойто аларым деп берип жадылар. 35 Же слер ёштүлереерди сүўп жүрүгер, жакшыгарды јетиригер, ѡдўшке беригер, нени де сакыбай; слерге улу кайрал болор, Ёрё Турганның уулдары болороор, ненин учун дезе, Ол жакшызы јок то, жаман да улуска быянзак. 36 Адагар улуска буурсак эди, слер де буурсак болугар. 37 Жаргылабагар, слерди де жаргылабас; бурулабагар, слерди де бурулабас; жаманды таштагар, слердийи де ташталар; 38 беригер, слерге де берилер: жакши кемле, тыктап, тепсеп, эдегеерге толо уруп бергилеер. Кандый кемле кемжизегер, анайда слерге кемжилер. 39 Иисус олорго анайда ок укаа сös айтты: - Сокор кижи сокорды јединип жүрер бе? Экилези орого түжер эмес пе? 40 Уренчик ўредўчиzinен бийик болбос, же ўренеле, ўредўчиzinдий ок болор. 41 Карындажынның кёзиндеги будакты не көрүп жадын, бойынның кёзингдеги тоормошты дезе, сеспейдин бе? 42 Ол эмезе, кёзингдеги тоормошты бойын көрбөй жадып, «Карын-даш, кёзингдеги будакты чыгарып ийейин» деп, канайып айдарын? Опту! Озо бойынның кёзингдеги тоормошты чыгар, ол тушта карындажынның кёзиндеги будакты канайып чыгара-рын көрүп аларын. 43 Жакши агаштан жаман јиилек бўтпейтен, жаман агаштан жакши јиилек бўтпейтен. 44 Агашты бўткен јиилегинен таныйтан. Амтанду јиилектн тегенектен јуубайтан, виноградты тегенектў кырчыннан тербайтен. 45 Жакши кижи жүргегинде чеберлеген жакшызынан алып чынгар; жаман кижи жүргегинде чеберлеген жаманынан алып чыгар. Кижининг жүргеги неле ажа толгон, оозынан чыгары ол. 46 Слер, айтканымды этпес бойыгар, Мени: «Бий! Бий!» деп не айдадыгар? 47 Меге келип, айткан сўзимди угуп, оны бўдўрип жўрген кижи кемге тўнейин слерге айдып берейин: 48 ол тура туткан кижиғе тўнгай. Байа кижи јерди

теренжиде казып, тураның төзин ташка салган. Чайык чынып, турага табарган, је оны јайрадып болбогон, ненин учун дезе, ол чынык тудулган. 49 Сöзимди угарын угуп, оны бүдүрбегени, туразын төзөлгө јокко, јердин бойына туткан кижше түнгей. Турага суу табаарда, ол антарыла берген, оноң јаныс јемирик арткан.

Жүс бажынык кулын јасканы

7:1 Уккан улуска айдар сöзин туузылтала, Иисус Капернаумга кирип келди. 2 Жүс бажынын карузыган кулы ооруп, öлөп јаткан. 3 Ол бий Иисус керегинде угала, Оны келзин, кулын јассын деп сурап, иудейлердин улуларын ийди. 4 Олор Иисуска келип, сурап айттылар: - Сен ого мыны эдеринге туруп јат: 5 ол бистин калыкты сүўп јат, биске синагога тудуп берген. 6 Иисус олорло кожо барды. Айылга жууктагылап келерде, жүс бажы најыларын ийип, мынайда айтырып ийди: «Бийим, Бойынды јоботпо! Айлым ичине Сени кийдиреге турбас кижи эдим; 7 оның да учун Сеге бойым баарга турбазым деп бодогом; је сöс айт, кулым јазыла берер. 8 Бажым билер бийлү де болзом, меге башкарткан черүчилдерим бар. Кажы бирүзин: „Бар“ дезем, баар; бирүзин: „Кел“ дезем, келер; кулымды: „Оны эт“ дезем, эдер». 9 Иисус мыны угала, ого кайкады; кайа бурулып, кийнинен келеткен улуска айтты: - Айдып турум слерге: мынайып бүдүп турган кишини Мен Израиль калыктын ортозынан да таппадым. 10 Элчилер јанып келзе, кул јазылып калтыр.

Тул келинник уулын тиргискени

11 Мының кийнинде Иисус Наин деп калага барды; Оныла кожо ўренчиктери ле кöп улус барып јаткан. 12 Каланың каалгазына жууктап келерде, энезининг сок јаныс уулының сöбгин чыгарып јаткандар. Бу келин тул болгон; Оныла кожо каладан кöп улус бараткан. 13 Келинди кörölö, Бий ого буурсап, «Ыйлаба» деди. 14 Жууктай базып келеле, межикке колыла тийип ийди; аппараткан улус токтой түшти. Иисус: - Уулчак, айдып турум сеге, тирил! - деди. 15

Олгён уулчак ёндёйип, отурып алды, онон эрмектене берди; Иисус оны энезине бериp ийди. 16 Ончо улус сүрекей коркуп, - Бистин арабыстан улу Жарчы чыкты, Кудай Бойының калыгына келип барды! - дежип, Кудайды алkap турдылар. 17 Иисус керегинде табыш Иудей жерине, оны эбире ончо јерлерге таркады.

[Крестеечи Иоаның сурагы](#)

18 Иоаның ўренчиктери көргөн-укканын ончозын ого айдып бердилер. 19 Иоанн эки ўренчигин бойына кычырып алып, «Келер дегени Сен бе, айса ёскöни сакыйлы ба?» - деп сурап угарга, Иисуска ийди. 20 Олор Иисуска келип, - Келер дегени Сен бе, айса ёскöни сакыйлы ба деп сурап угарга, Крестеечи Иоанн бисти Сеге ийди - дедилер. 21 Бу ёйдö Иисус кöп улусты оорудан ла јоболдон, кара јелбистерден јазып, кöп сокор улустың кöзин јарыдып ийген. 22 Ол Иоаның ўренчиктерине айтты: - Барып, көргөн-укканыгарды Иоаниң айдыгар: сокорлор кörüp тургулары, аксактар базып јүргүлери, капкаш баалулу улус аруталып жат, түлей улус угуп јадылар, ёлгёндöр тирилип жат, түренилерге Сүүнчилү Жар жарлалып жат; 23 эренистелбей Меге бүткен кижи - кежиктү. 24 Иоаның элчилери сала берерде, Ол калыкка Иоанн керегинде айда берди: - Куба чолгö нени кöröргö јўрдигер? Салкыңга жайкаткан кулузынды ба? 25 Же нени кöröргö јўрдигер? Торко-мандык кийген кижины бе? Же жазалду жараш кийим кийгендер, сайрап жаткандар кааның ѡргёözинде јўргилейт. 26 Же нени кöröргö јўрдигер? Жарчыны ба? Эйе, слер жарчыны көргөнигер, же айдып турум слерге: ол жарчыдан да улу-јаан. 27 Бу мынайда ол керегинде чийилген: «Бат, Сениң алдыннан Мен ангелимди ийип јадым, ол Сениң алдыннан ѡлынды белетеп койор». 28 Айдып турум слерге: кижилик угында Иоаннан жааны ќок, же Кудайдың Каандыгында кичү дегени, онон жаан. 29 Иоаннды уккан ончо улус, албанчылар да, Кудайдың чындыгын алынып, Иоаниң келип, креске түшкендер; 30 фарисейлер ле жасакчылар дезе, бойлорында Кудайдың табын јектеп, Иоаниң

барып креске түшпегендер. 31 Мындый ук улусты неге түндеп айдайын? Олор кемге түней? 32 Олор тепсендө отурып, бой-бойлорына мынайда кыйгырыжып турган балдарга түней: «Сыбыски тарткан эдибис, слер бијелебедигер; сыгыт сарын сарнаган эдибис, слер ыйлашпадыгар». 33 Крестеечи Иоанн келип, аш јибесте, аракы ичпесте, «Оның özök-буурында көрмөс бар» дейдигер. 34 Кижи Уулы келип, јириин јиди, ичерин ичти; слер: «Көргүлөгер, ажанарага сүүр, аракызак кижи бу, албанчылардын ла кинчектүлердин најызы» дейдагер. 35 Же Ойгорлык Ойгорлыктын ончо балдарыла акталган.

Төлөтиргөн төлүү керегинде

36 Фарисейлердин бирүзи Иисусты бойыла кожо аш јизин деп сураган; Ол фарисей-эшке кирип, кыйын јада отурып алган. 37 Же бат, ол каланың ўй кижизи, кинчектү бойы, Иисус фарисей-эште отурганын угала, јараш јытту майлу ак балкаштан эткен јыракы экелди; 38 Иисустын кийнине, буды јанына туруп, ыйлап, Оның будын көзининг јажыла јунуп, чачыла арчып, окшоп, майла сүркүштеп турды. 39 Мыны көрөлө, Иисусты айлына кычырган фарисей ичинде айдынды: «Ол јарчы болгон болзо, Ого кем, кандай ўй кижи тийип турганын билер эди, ненин учун дезе, ол кинчектү ўй кижи». 40 Же Иисус ого айтты: - Симон! Мен сеге бир неме айдарга турум. Симон: - Айт, Уредүчи - деди. 41 Иисус айтты: - Ёдүшке береечиге эки кижи төлөлүү болгон: бирүзи - беш јўс динарий, экинчизи - бежен. 42 Же олордын төлөөр акчазы јок болордо, ол кижи төлүлөрин төлөтиргөн. Эм айткын, төлөлүү болгон улустын кажызы оны артык сүүр? 43 - Мен бодозом, кёбин төлөтиргөнени - деп, Симон кару-узын јандырды. Иисус: - Сен чын сананып јадын - деди. 44 Онон ўй кижиге бурулып, Симонго айтты: - Бу ўй кижини көрүп турун ба? Мен сенин айлына келдим, сен будым јунар суу бербедин; ол дезе, көзининг јажыла будымды јунуп, чачыла арчыды; 45 сен Меге окшош бербедин; ол дезе, Мен келгеннен бери

бұдымды окшоп божободы; 46 сен бажымды майлабадың; ол дезе, будымды јараш јытту майла сүркүштеди. 47 Оның учун айдып турум сеге: ол көп сүүген учун, оның көп кинчектери ташталып турған ас кинчеги ташталза, оның сүюри де ас. 48 Онон ўй кижиғе: - Кинчектеринг ташталған - деди. 49 Иисусла кожо қыйын жаткан улус: «Кинчекти таштайтан бу кем андай?» - деп, ичинде айдынып турдылар. 50 Іе Иисус ўй кижиғе айтты: - Бүдүп турғаның сени аргадап алды; амырың алышп, јўре бер.

8:1 Мының кийнинде Иисус Кудай Каандығының Сүүнчилү Јарын јарлап, калалар ла јурттар сайын јўрди; Оныла кожо он эки ўренчик, 2 Ол кара јелбистерден ле оору-јоболдон јаскан бир кезик ўй улус јўргендер: özök-буурынан жети көрмөс чыккан Магдалина дайтен Мария; 3 Иродтың айлы-јуртын башкарған Хузаның абакайы Иоанна, база Сусанна ла ёскö дö көп ўй улус. Олор Иисуска ла ўренчиктерге бары-јогыла болужып турғандар.

[Аш ўрендеечи керегинде](#)

4 Көп улус јуулыжып, ончо калалардан Иисуска улус келип турарда, Ол укаа сös айтты: 5 - Аш ўрендеечи бойының ўренин ўрендеерге чыккан; ол ўрендеп турарда, ўреннин кезиги јол қуйнуна түшкен, оны тепсеп койгондор, тенерининг күштәрү чокуп койгон; 6 кезиги ташту јерге түшкен; кылганы özüp, чык јокко курғап калған; 7 кезиги тегенектү јерге түшкен, тегенек özüp, оны туй базып койгон; 8 кезиги дезе, јакши јерге түшкен. Ёскүлен болуп, ўрендегенине көрő, јўс катапка көп түжүм берген. Айдып божайло, Иисус ўнин бийиктедип: «Кем кулакту, ол уксын!» - деди. 9 Уренчиктери бу укаа сöstин учурын сурадылар. 10 Иисус айтты: - Слерге Кудай Каандығының јажыттарын билери берилген, ёскö улуска дезе, укаалап айдатан - олор көрзö дö, көрбöй, укса да, аайлабай јадылар. 11 Бу укаа сöstин учуры мындый: ўрен - ол Кудайдың сöзи. 12 Жол қуйнуна түшкени - сости угуп турғандары; олор бүдүп аргадалбазын

деп, олорго сонында кёрмөс келип, јүректеринен сёсти алып барат. 13 Ташту јерге түшкени - ол сёсти угала, сүүнип јууткан улус; је олор, тазыл јок бойлоры, кыска ёйгö бүдöп, ченелте болгондо, јана түшкileйт. 14 Тегенектү јерге түшкени - ол сёсти уккан улус; је јадынды, јоёжёни кичеери, сайрап јүрери сёсти туй базып салат, олор түжём бербейт. 15 Јакшы јерге түшкени - ол сёсти угала, быйанду ла јакшы јүргинде чеберлеп алышп јүрген улус; чыдамкай болгондо, олор түжём берип јат. [Иисус анайда айдала, тынг ўнденип, «Кем кулакту, ол уксын!» - деди.] 16 Јарыткышты камысканда, оны айак-казанла бүркебейтен эмезе орыннын алдына тургуспайтан; карын, ўйге кирген улус јарыкты кёрзин деп, иле јерге тургузатан. 17 Јарталбай калар јажыт јок, јарлалбай, тыштына чыкпай калар туйук неме јок. 18 Айдарда, канайда угуп турганыгарды ајарыгар; кемде бар - ого берилер, кемде јок - онын бар деп сананган немезин де блаап алгылаар.

[Иисустык чын энези ле трындаштары](#)

19 Иисуска энези ле карындаштары келди, је улустын кёбине Ого јууктап болбой салдылар. 20 - Энен ле карындаштарын Сени кöröргö, тышкаары тургулары - деп, Ого јетиргиледи. 21 Иисус айтты: - Кудайдын сёzin угуп, Онын сёzinче кылынып јүргендер - Менинг энем ле карындаштарым ол.

[Јотконды сыныктырганы](#)

22 Бир күн Иисус ўренчиктериле кожо кемеге кирип, «Кёлдин ол јанына кечели» - деди. Олор јүзүп ийдилер. 23 Јўскилеп барадарда, Иисус уйуктап калды. Кенетийин кёлгö куйун түшти, кемеге суу кирип, олор јеткерде болдылар. 24 Базып келип, Иисусты ойгозып, айттылар: - Уредүчи! Уредүчи! Чёнүп барадырыс! Иисус ѡрё туруп, салкынды ла толкуны токтозын деп, јакарып ийди; олор токтоп, тымый берди. 25 - Слердин бүдöп турганыгар кайда? - деп, Иисус ўренчиктеринен сурады. Коркуп, кайкап калган ўренчиктер

бой-бойлорына айдыжып турғылады: - Салкынга да, сууга да жакарганда, олор Ого уккур болуп турганда, бу кем болотон?

Кара јелбистерге туттурган кишини јасканы

26 Олор Галилейдин одожындагы Гадара ороонына кечип чыктылар. 27 Иисус јаратка чыгып келерде, Ого каланын көрмөстөргө туттурган бир кижизи туштады; ол тапту узак ёйгө кийим кийбеген, айылда эмес, сёök салар күй-таштарда јаткан. 28 Иисусты көрөлө, ол кыйгырып, Онын алдына јыгылып, јаан ўнденип, айтты: - Иисус, Ёрө турган Кудайдын Уулы, Сенин менде не керегин бар? Жайнаң-шилтеп турум, мени кинчектебе! 29 Бу кижиден чыксын деп, Иисус кара јелбиске јакарып ийгени учун, ол мынайда айткан. Кара јелбис оны узак ёйгө кийнаң келген. Бу кишини улус кынжалап, кижендер те турза, ол күлүни ўзүп, јелбиске сүрдүрип, аалга јерлерде јүрген. 30 Иисус онын ады-јолын сураарда, ол: «Адым - ал-түмен черў» - деди, ненин учун дезе, ого көп јелбистер кирген. 31 Иисус таамынын түбине түжүрбезин деп, олор жалына бердилер. 32 Анда тууда көп ўүр чочколор одордо јүргүлекен; јелбистер ол чочколордын ичине барып кирерге, Иисустан јөп суралылар. Иисус јобин берди. 33 Кара јелбистер кижиден чыгып, чочколордын ичине барып киргиледи; чочколор кажаттан көлгө калып, чёнгүп калдылар. 34 Күдүчилер не болгонын көрөлө, калага ла оны эбирае јерлер сайын сыр-јүгүрикте барып, тил јетирдилер. 35 Улус не болгонын көрөргө чыктылар. Иисуска келип көрзө, özök-буурынан јелбистер чыккан байагы бир кижи кийим-тудумду, санаазы ордында, Иисустын будынын жынында отурды; олордын коркужы келди. 36 Көргөн улус бу кижи канайда аргадалганын олорго куучындап бердилер. 37 Гадаранын эл-жоны сүрекей коркуганына Иисусты бу јерден кедип барзын деп суралылар. Иисус кемеге кирип, кайра јүзүп ииди. 38 Özök-буурынан кара јелбистер чыккан кижи Иисусла кожо баарга суранды, је Иисус оны божодып, айтты: 39 - Айлы-јуртына жынып,

Кудай сеге нени эткенин айдыш бар. Онызы барып, Иисус ого кандый көпти эткенин бастыра калага айдып, јарлап јүрди.

Кызычакты тиргискени ле оору келинди јасканы

40 Жерине јанып келерде, ончолоры сакып турган учун, Иисусты кöп улус сүүнчилў уткып чыкты. 41 Је бат, Иаир деп кижи келди. Ол синагоганын јааны болгон. Иисустын будынын алдына јыгылып, Оны айлыма кир деп, жайнап сурай берди. 42 Бу кижинин он эки јаш кирелў кара јаныс кызычагы божоп жаткан. Иисус барып јадарда, улус Оны кыстап турды. 43 Улустын ортозында эди-канынан он эки јыл кан келип, шыралап јўрген ўй кижи болгон. Ол эмчилерди керип, ар-жёжёзин короткон, је оны кем де јазып болбогон. 44 Је бат, байагы ўй кижи Иисустын кийнин базып келип, Онын эдегине тийип ииди; мында ла кан келери токтой берди. 45 - Меге кемигер тийди? - деп, Иисус сурады. Ончолоры тийбедис дешкилеп турарда, Петр ла Иисусла кожо болгондор айдышты: - Уредўчи, улус Сени курчай туруп, кыстап жат. Айдарда, Меге кемигер тийди деп, незин сурайдын? 46 Је Иисус: - Меге кем де тийген, - деди, - Менен кўч чыкканын сестим. 47 Уй кижи јажырып болбогонын билип, тырлажып базып келеле, Иисустын алдына јыгыла тўшти, Ого не керектў тийгенин, канайып ол тарыйынча јазылганын ончо улус алдында Иисуска куучындап берди. 48 Иисус ого: - Кызыым, бўдўп турганын сени аргадап алды; амырын альш, јўре бер - деди. 49 Иисус мынайда айдып турганча, синагоганын јаанынан бир кижи келип, - Кызычагын жада калды, Уредўчини јоботпо - деди. 50 Је Иисус мыны угала, Иаирге айтты: - Коркуба, јаныс бўт, кызычагын аргадалар. 51 Уйге келеле, Петрдан, Иаков ло Иоаннан, база баланын ада-энезинен ёскё кижи кийдирбеди. 52 Ончо улус ый-сыгытта болгон. Је Иисус айтты: - Йилабагар; кызычак ёлбёгён, је уйуктап жат. 53 Иисусты электеп-шооттылар, кызычак жада калганын олор билер болгон. ^Иисус дезе, баланы колынан алала, ўнин бийиктедип, айтты: - Кызычак, тур! 54 Баланын тыны ойто

кирип, ол бойынча туруп келди; Иисус кызычакты азыразын деди. 55 Кызычактың ада-энези алан кайкадылар. Не болгонын улуска айтпазын деп, Иисус олорго јакыды.

Он эки ўренчигин ийгени

9:1 Иисус он эки ўренчигин алдырып, олорго ончо көрмөстөрдин бажын билер, оору-јоболды јазар күч ле јан берди. 2 Кудайдын Каандыны керегинде јарлазын, оору улусты јассын деп, олорды ийип, 3 айтты: - Јолго неме албагар: тайак та, баштық та, калаш та, акча да; артық кийим алып јўргегер. 4 Кажы бир айылга тўшсегер, ол јерден чыкканча, ондо болугар. 5 Слерди кайда јуутпаза, ол каладан барып јада, олорго удура кере-темдек эдип, будыгардан тоозынды кактагар. 6 Уренчиктер барып, јурттарды эбирип, кайда ла Сўёнчилў Јар јарлап, оору улусты јазып јўрдилер. 7 Башкаручы Ирод Иисустын эткен керектерин угала, алан кайкады, ненин учун дезе, кезиктери: «Бу Иоанн, ол тирилген»; 8 кажылары: «Илия келген»; ёскёлёри: «Јебрен јарчылардын бирўзи тирилген» - дешкен. 9 Ё Ирод айткан: «Иоаннын бажын мен кезип койғом; бу мындый кайкамчылу керектерди кем эдет болбогой?» Иродтын Оны кёрөр кўёни келип турган.

Беш мук кижини тойдырганы

10 Апостолдор јанып келеле, нени эткендерин Иисуска куучындал бердилер; Иисус олорды јаныс бойлорын алганча, Вифсаида дейтен кала jaар јўре берди. 11 Ё калық билип, ээчий барды; Иисус олорды јуудып алып, олорло Кудайдын Каандыгы керегинде эрмектешти, эмдеерин керексиген улусты јасты. 12 Энир кирип бараткан; он эки ўренчик Иисуска базып келип, айттылар: - Улусты божот, олор эбира јаткан јурттарга барып, конор-тўнеер јер ле ѡнир курсак таап алзын, бу дезе, аалга јер эди. Ё Иисус: 13 - Олорды слер азырагар - деди. - Бисте беш болчок калаштан ла эки болчок балыктан ёскё неме ќок - деп, ўренчиктер каруузын јандырды. - Айса барып, бу

улустын ончозына курсак садып алалы ба? 14 Анда беш мун кирекижи болгон. - Улусты беженнен јергелей отурғызыгар - деп, Иисус олорго јакыды. 15 Уренчиктер мынайда эдип, улусты отурғызып ийдилер. 16 Иисус беш болчок калашты ла эки болчок балыкты алды, тенери ёрө көрөлө, олорды алқады, сындырала, улуска ўлезин деп, ўренчиктерге берди. 17 Ончолоры јиди, тойды; јигеннин артканын он эки каламага јууп алдылар.

[Иисус кем?](#)

18 Бир катап Иисус јаныскандыра мүргүп турарда, Ого ўренчиктери келди. Иисус олордон сурады: - Улус Мени кем деп бодойт не? 19 Уренчиктер каруузын јандырдылар: - Сени Крестеечи Иоанн дешкилейт, кезиктери - Илия; кезиктери јебрен јарчылардын бирүзи тирилген дейдилер. 20 Иисус сурады: - Слер Мени кем деп бодайдоор? Петр: - Сен - Кудайдын Христосы - деди. 21 Је Иисус бу керегинде кижиғе неме айтпазын деп кату јакарала, 22 айтты: - Кижи Уулы көп кыйналар учурлу, улулар, улу абыстар ла бичикчилер Оны јектеп салар, Оны ёлтүргилеп койор, ўчинчи күнде дезе, Ол тирилип турар учурлу. 23 Онон Иисус ончолорына айтты: - Мени ээчий барайын дегенигер, бойын бойы јеериип, бойынын кере тартыратан агажын кажы ла күн алып јўрзин - ол тушта Мени ээчип јўрер аргалу. 24 Тынын аргадаайын дегени, онызын јылыйтар. Меге болуп тынын јылыйтканы, онызын аргадап алар. 25 Кижи јер-телекейди ээленип алала, је бойын јылыйтып салза эмезе бойына каршу этсе, ого не туза? 26 Кем Менен ле Менинг сөзимнен уйалар болзо, Мен, Кижи Уулы, Бойымнын магымды, Аданын ла агару ангелдердин магын алганча келзем, ол кижиден уйаларым. 27 Чынын айдадым слерге: мында турган улустын кезиги Кудай Каандыгын ёлголёткө көрөр.

[Иисустын кубулганы](#)

28 Мынайда айтканын кийнинде, сегис күннин бажында Иисус

Петрды, Иоанн ла Иаковты алганча, мүргүүргө тууга чыкты. 29 Ол мүргүп турарда, чырай-бүдүжи кубулды, кийими агарып, мызылдай берди. 30 Іе бат, Иисусла эки эр эрмектеже берди; олор Моисей ле Илия болгондор. 31 Тенерининг магыла јаркындалганча келип, олор Иисустын Иерусалимде бүдүретен керектерининг учын куучындажып турғандар. 32 Петр ла оныла кожо болгон улус уйкуга јыга бастырып салғандар, је ойгонгылап келеле, Иисустын магынын јаркынын, Ого коштой эки эр турғанын көрүп ийдилер. 33 Байагы улус баарга јадарда, Петр Иисуска айтты: - Уредүчи, биске мында макалу! Уч чадыр тудалы: бирүзин Сеге, бирүзин Моисейге, бирүзин дезе - Илияга. Нени айдып турғанын ол бойы да билбес болгон. 34 Айдып турғанча, булут чыгып, олорды көлөткөлөп ииди; булутка кирген бойлоры, коркый бердилер. 35 Булуттан ўн угулды: - Бу Менинг Уулым, Менин талдап алганым; Оны угугар. 36 Ун угулбай баарда, Иисус ойто јаныскан артты. Уренчиктер мыны јажытта тудуп, нени көргөндөрин ол күндерде кемге де айтпадылар.

[Кара јелбиске туттурган уулчакты јасканы](#)

37 Эртезинде олор туудан түшкүлеп келерде, Иисусты көп улус уткуп чыкты. 38 Кенетийин улус аразынан бир кижи: - Уредүчи! - деп, кыйгырып ииди. - Сеге јайнап, сурап турум, менин уулымды келип көр! Ол менин сок јаныс уулым болор! 39 Јелбис оны тутқактаганда, ол кенетийин кыйгырып баштайт, тытпактадып, оозынан көбүги ажынып турат; јелбис уулымды табы јок кыйнайла, арайдан айрылат. 40 Јелбисти уулымнан чыгарсын деп, ўренчиктеринди айбылагам, је олор болуп албады. 41 Иисус: - О, бүтпес, јой ўйе! - деди. - Слердин ортогордо канчазын јүрэйин? Слерге канчазын чыдажайын? Уулынды бери экел! 42 Уулчак келип јадарда, јелбис оны јерге јыга базып, калтырада берди; је Иисус кара јелбисти токтодып, уулчакты јазала, адазына берип ииди. 43 Кудайдын күчин ончолоры кайкаждып турдылар. Ончо улус Иисустын эткен керектерин кайкагылап турарда, Ол Бойынын

ўренчиктерине айтты: 44 - Айтканымды лаптап уугар: Кижи Уулы кижи колына берилер. 45 Је Иисус нени айтканын олор ондободылар, бу сөстөр олорго туйук болуп, онын учурин аайлабадылар; сурап угарга дезе, коркуп тургандар.

Кем улу-јаан?

46 Кемизи улу-јаан деп, ўренчиктер ортодо blaаш-тартыш болгон.
47 Иисус дезе, олордын јүргинде алыш јүрген сагыжын билип, јаш баланы колго алыш, Бойынын алдына тургузыш, 48 айтты: - Менин адымда бу баланы бойына јуудыш алганы, Мени јуутканы ол; Мени јуутканы дезе, Мени Ийгенди јуутканы ол. Слердин ортогордо эн кичүгер, улу болоры ол. 49 Айдарда, Иоанн айтты: - Уредүчи! Сенин адынды адап, кара јелбистерди чыгарып турган кижини көрдипис; ол бисле кожо јүрбей турган учун, оны токтодыш салдыс.
50 Иисус: - Токтотпогор оны - деди. - Слерге кем удура эмес, ол слер учун.

Иерусалим jaар барган јолдо

51 Онын тенериге кёдүрилер күни једип келерде, Иисус Иерусалим баар деп шүүп, 52 Бойынын алдынан элчилер ийди; олор Иисуска керектү не-немени белетеп койорго, бир самар јуртка келдилер. 53 Иисусты бу јуртта јуутпадылар, ненин учун дезе, Ол Иерусалим jaар барып јаткан. 54 Мыны көрөлө, ўренчиктер Иаков ло Иоанн айттылар: - Бий! Күүнин бар болзо, тенериден от түжүп, буларды ѡртöп салзын деп айдалы ба? 55 Је Иисус олор jaар бурулып, олорды токтодыш койды. [- Кандай тынду эдигер, бойыгар билбей јадыгар - деди. - 56 Кижи Уулы дезе, кижининг тынын кыйарга келген эмес, аргадаарга келген.] Айдарда олор ѡскö јуртка бардылар.

Иисусты ээчий канайып баар?

57 Жолой бир кижи Иисуска айтты: - Сен кайдаар барзан, Сени ээчий

баарым. 58 Иисус ого айтты: - Түлкүй болзо, ичегендүй, күш болзо, уйалу; Кижи Уулының дезе, бажын салар јери ѡок. 59 Иисус ёскө кижиғе айтты: - Мени ээчий бар. Онызы: - Бийим! - деди. - Мен озо адамның сёёгин тудуп саларга барып келейин бе? 60 Је Иисус ого айтты: - Ёлгён улус ёлгёндөринин сёёгин бойлоры тутсын; сен дезе барып, Кудай Каандығының Сүүнчилү Йарын јарла. 61 База бир кижи айтты: - Бийим! Мен Сени ээчий баарым, је озо барып, айылдагы улусла јакшылажып алайын ба? 62 Је Иисус ого айтты: - Салдага колын салала, кайра аյыктанып турган кижи, Кудай Каандығына ижемјизи ѡок.

Жетен эки ўренчигин ийгени

10:1 Оның кийнинде Бий база жетен эки ўренчик талдап алды. Бойы баарга санашан ончо калалар ла јурттар сайын олорды Бойының алдынан экиден ийип, 2 айтты: - Кезер аш көп эди, ишчилер дезе, ас; Бойының кыразына ишчилер ийзин деп, кыраның Ээзине эреп-јайнагар. 3 Барғылагар! Бөрүлердин ўүрине кураандарды ийгендий, Мен слерди ийип јадым. 4 Таар да, баштык та, ёдүк те албагар, јолдо улусла эзендешпегер. 5 Кажы бир айылга кирзегер, озо баштап: «Бу айылга амыр!» дегер. 6 Анда амырдың кижизи бар болгожын, амырыгар ого једер; ѡок болгожын, бойыгарга бурулар. 7 Ол айылда артып, бары-јогын ичиш-јигер, ненин учун дезе, иштеп јўрген кижи ижи учун кайралын алар учурлу. Айылдан айылга көчүп јўрбегер. 8 Кажы бир калага келзегер, слерди јуудып алып, неле күндүлэзе, оны јшер; 9 андагы оору улусты јазып, «Кудайдың Каандығы слерге јууктап келди!» деп, олорго айдыгар. 10 Кажы бир калага келзегер, слерди јуутпаза, оромго чыгала, айдыгар: 11 «Слердин калагардан будыбыска јапшынган тоозынды да слерге кактап турубыс. Андый да болзо, Кудай Каандығы слерге јууктап келгенин билип јўрўгер!» 12 Айдып турум слерге: бу калага көрө, ол күн Содомго јенгил болор! 13 - Ачу-корон сеге, Хоразин! Ачу-корон сеге, Вифсаида! Слерде эдилген кўчтер Тир ле Сидондо эдилген

болзо, олор кинчектерин алынганның темдеги эдип, самтар кеп кийип, баштарына күл сееп, туку качан Кудайга баштанар эди. 14 Оның учун Јарғы тужында Сидон ло Тирге слерге көрө јенил болор. 15 Сен де, Капернаум, тенериге јетире бийиктедиетен бойын, таамыга јетире јабызарынг. 16 Слерди угуп турганы, Мени угуп жат, слерди јектеп турганы, Мени јектеп жат; Мени јектеп турганы дезе, Мени Ийгенди јектеп жат. 17 Жетен эки ўренчик сүўнчилў жаңып келеле, айттылар: - Бий, Сенин адынды адап јакарганыста, јелбистер де биске багып турдылар! 18 Иисус айтты: - Көрмөс жалкын чышап тенериден келип түшкенин көрдим. 19 Бат, слерге Мен жыландардын ла скорпиондордын ўстине базар, ѡштүлерди јенер жаң берип јадым; слерге не де каршузын јетирип болбос. 20 Же јелбистер слерге багып турганына сүўнбегер; ады-жолыгар тенериде бичилгенине сүўнигер! 21 Бу тужында Иисус Агару Тыннан сүўнчи алып, айтты: - Ада, тенери ле јердин Бийи! Сеге алкыжым, ойгор сагыштулардан ла керсүлерден мыны жажырып, кичүлерге ачканын учун. Эйе, Ада, јакшылықту табын андый болгон эди. 22 Адамнан ончозы Меге берилген; Уулы кем болгонын Адазынан ѡскö кем де билбес; Уулынан ѡскö Адазы кем болгонын кем де билбес; анайда ок Уулы кемге ачар күүндү, ол билер. 23 Иисус онон ўренчиктерине бурульш, олорго анылап айтты: - Слердин көрүп турганыгарды көргөн көстёр кежиктү! 24 Айдып турум слерге: слердин көрүп турганыгарды көп жарчылар ла каандар көрйин дейле, көрүп болбогон; слердин угуп турганыгарды угайын дейле, угуп болбогон.

[Быйанду самар керегинде](#)

25 Бир јасакчы ёрё туруп, Иисусты ченеп, сурады: - Уредүчи, мёнкү конокту болорго, нени эдейин? 26 Иисус онон сурады: - Јасакта не деп чийилген? Онон сен нени кычырдын? 27 Байагы кижи каруузын жандырды: - «Бийди, бойынның Кудайынды, бастыра јүрегингле, бастыра тын-јуланла, бастыра күчинле, бастыра сагыжынла сүүгин». База: «Бойынды сүүгендий, јуугынды сүүгин». 28 Иисус

ого айтты: - Айтканың јолду; анайда ла кылышып јўр, јўрўм јўрерин. 29 Ёл актанайын деп, Иисустан сурады: - А менинг јуугым кем? 30 Иисус каруузын јандырып, айтты: - Бир кижи Иерусалимнен Иерихон јаар барадала, тонокчыларга туттурган; тонокчылар оны јыланаштап, јарым тындуга артырала, сала бергендер. 31 Ол јолло бир абыс бараткан. Оны көрлө, көндүре ёдё берген. 32 Анайып ок бир левит ол јерге келип, көрлө, көндүре ёдё конгон. 33 Кандый да самар кижи дезе, јортуп барадала, оны көрүп, ичи ачыган. 34 Базып келеле, шырказын аракыла јунуп, майла сүртеле, танышп берген; бойынын эштегине миндиреле, айылчы түжер ўйге экелип, оны кичееген. 35 Эртезинде атанаар башта эки динарий чыгарып, ўйдин ээзине берип, айткан: «Бу кижини киче; артык акча коротсон, бурулзам, тölöp берерим». 36 Тонокчыларга учуралган бу кижинин јуугы ол ўчүнин кажызы болгон деп сананыш турун? 37 Јасакчы: «Ого быданы јеткени» - деди. Айдарда, Иисус айтты: - Бар, сен де анайда эдип јўр.

Мария ла Марфа

38 Јолдо барадыш, Иисус бир јуртка келди; анда Марфа деп бир ўй кижи Оны айлына кычырды. 39 Марфада Мария деп сыйын болгон; ол Иисустын будынын јанына отурып, Онын сёzin тындап турган. 40 Марфа дезе, јаан күндү-күрее эдерге кичеенип, базып келеле, айтты: - Бийим, сыйным ончо ишти меге јондоп бергенин көрбөй турун ба? Сыйнымды меге болушсын дезен? 41-42 Иисус дезе, ого каруузын јандырды: - Марфа! Марфа! Сен кöпти эдерге кичеенип, шакпырап јадын, је јўк јаныс неме керек. Мария дезе, јакшылыкту ўлүүзин талдап алды, оны кем де айрып болбос.

Канайда мўргўйтени керегинде

11:1 Иисус бир јerde мўргўп турган. Мўргўп божоордо, ўренчиктерининг бирўзи Ого айтты: - Бий, Иоанн бойынын ўренчиктерин ўреткени чилеп, бисти мўргўрге ўреткин. 2 Иисус

олорго айтты: - Мүргүп турганыгарда, мынайда айдыгар: «Ада! Адын Сенин агару болзын! Каандыгын Сенин келzin! 3 Биске керектү калашты күнүн сайын берип турғын. 4 Канайып кажызының ла жаманын таштайдыс, анайып бистин кинчектеристи таштагын. Жеткерге бисти кийдирбегин». Суранып јүрген најы керегинде 5 Иисус онон айтты: - Слердин кажы бирүгерде најы бар болзын. Түн аразында слер ого келип, мынайда айткан болдыгар: «Најым, меге төлүге ўч болчок калаш бер. 6 Айлыма јолго јүрген најым түшти, оны азыраар курсак јок». 7 Слерге ол мынайда айтпай кайтсын: «Мени түйметпе! Эжигим бёктү, балдарым мениле кожо орында жаткылары; туруп, сеге берип болбозым». 8 Айдып турум слерге: најы болгон адында, ол туруп, калашты бербезе де, турумкай болзогор, ого туруп, нени сураганаарды ончозын алыш берерге келижер. 9 Мен де айдып турум слерге: сурагар - слерге берилер, бедирегер - таап аларыгар; токулдадыгар - слерге ачып бергилеер. 10 Сураган кижи - алыш жат, бедиреген кижи - таап жат, токулдаткан кижше - ачып бергилейт. 11 [Уулы калаш сурагажын, ого таш алыш берер ада слердин ортогордо табылар ба?] Балык сурагажын, балыктын ордына ого јылан алыш берер? 12 Јымыртка сурагажын, ого скорпион алыш берер? 13 Слер, кородоп калган бойыгар, балдараарга жакшыны берерин билер болзогор, анчада ла Тенеридеги Адагар сураган кижиге Агару Тынды берер!

[Иисус па айса Веельзевул ба?](#)

14 Бир катап Иисус тил јок көрмөсти чыгарган; көрмөс чыгарда, тил јок кижи эрмектене берген, калык алан кайкаган. 15 Кезик улус айдышты: - Көрмөстөрди Ол көрмөстөрдин бийи - Веельзевулдын күчиле чыгарып жат. 16 Кажылары Иисусты ченеп, тенериден билди көргүссин деп некеп турдылар. 17 Же Иисус олордын ичиндеги сагыжын билип, айтты: - Болүнип, ёштöшкön-öörköшкön каан јурты ээн калар; болүнип, ёштöшкön-öörköшкön биле жайрадылар. 18 Көрмөс болүнип, ёштöжип-öörköшсө, онын каандыгы турар беди?

Слер дезе, Мени кёрмөстёрди Веельзевулдың күчиле чыгарып жат дейдигер. 19 Мен Веельзевулдың күчиле кёрмөстёрди чыгарып турган болзом, слердин уулдарыгар кемнинг күчиле чыгарып жат? Оның учун олор слердин жаргычыгар болор. 20 Же Мен кёрмөстёрди Кудайдың күчиле чыгарып турган болзом, Кудайдың Каандыгы слерге жеткени бу туру. 21 Күчтүү кижи мылтык-јепсел тудунып, айылын каруулдаза, оның јоёжёзи бүдүн болор; 22 байагы кижиге онон күчтүү кижи табарза, оны жөндеп, ижешен јепселин айрып, јоёжёзин ўлеп берер. 23 Мениле эмези, Меге удура болгоны ол; Мениле јуубаганы, кородоры ол. 24 Кара желбис кижинин özök-буурынан чыкканда, энчү бедиреп, суу јок жерлерде тенип јўрет; таптай салала, «Бойымның айлымга ойто јанатам» деер. 25 Јанып келзе, айлының ичин сибирип, јуунадып койгон болор; 26 айдарда, ол барып, бойынан казыр база жети желбисти ээчиткенче келип, кижинин özök-буурына кирип, кожо журтай бергилейт. Байагы кижиге калганчызы башкызынан коомой болор. 27 Иисус мыны айдып турарда, улус аразынан бир ўй кижи ўнин бийиктедип: - Сени алып јўрген карын, Сени эмискен эмчек кежиктүү! - деди. 28 Же Иисус айтты: - Кудайдың сөзин угуп, чекчилип јўргени кежиктүү! 29 Улус көптөн јуулышып турарда, Иисус айда берди: - Кал, кинчектүү ўйе бу; ол билдилер бедиреп жат. Же Ионаның билдизинен ёскö, ого билди берилбес. 30 Канайып Иона Ниневияның калыгына билди болгон, анайып Кижи Уулы да бу ўйеге билди болор. 31 Жаргы болор Күн түштүктин абакай-кааны бу улусла кожо туруп, олорды бурулаар, ненин учун дезе, ол Соломонның ойгор куучынын угарга, жер куйузынан келген; же бат, мында Турганы Соломонноң јаан. 32 Ниневияның улузы бу ўйеле жаргылажып, оны бурулаар, ненин учун дезе, Ионаның жарлыктаганын угала, олор кинчегин алышып, јўрүмин кубулткан; же бат, мында Турганы Ионадан јаан. 33 Жарыткышты камысканда, оны туйук жерге эмезе табак алдына тургуспайтан; ўйге кирген улус жарыкты көрзин деп, иле жерге тургузатан. 34 Эт-каның жарыткыжы - кёс; кёзин ару болзо, ончо эди-каның да жарык болор; көстөн коомой болzon, эди-каның да

карачкы болор. 35 Аյыктап кёр: ичиндеги јарык карачкы болуп калбазын! 36 Эди-каның ончо јарык болзо, карачкы јери ѡз болзо, јарыткыш јарыгы сени јарытканый, ончо бойын јарык болор.

[Фарисейлер ле јасакчылар керегинде](#)

37 Айдып божоордо, Иисусты бир фарисей айлына аш јиирге кычырды; Иисус келип, кыйын јатты. 38 Ажанар алдында Ол колын јунбаганын көрөлө, фарисей кайкай берди. 39 Је Бий ого айтты: - Слер, фарисейлер, айак-казанаардын тыштын арчып јадыгар, ичигер дезе, тоношло, ачынышла толо. 40 Керсү эместер! Тыштын бүдүрген Бойы, ичин де бүдүрген эмес пе? 41 Ичеерде не барынан тиленип алган неме эдигер, ол тужында слерде ончозы ару болор! 42 Је слерге, фарисейлер, ачу-корон! Слер мята, рута деген ле ёскö до ёзүмдердин онынчы ўлүүзин берип јадыгар, је Кудайдын јаргызын ла сүёжин туура эдип јадыгар: мыны да эдер, оны да артырбас керек. 43 Слерге, фарисейлер, ачу-корон! Слер синагогаларда тёрдö отурагын, тепсендерде уткударын јакшызынып јадыгар. 44 Слерге ачу-корон! Слер кёскö илинбес, сёökсалган јер ошкожыгар: улус онызын билбей, ўстиле базып јўргүлейт. 45 Јасакчылардан кем де Иисуска айтты: - Бу сөзингле Сен бисти база тарындырып јадынг. 46 Је Иисус айтты: - Јасакчы слерге де ачу-корон! Улуска слер апарып болбос уур јўктер артып бередигер, бойыгар дезе, олорго сабарыгардын бирүзин де тийгиспейдигер! 47 Слерге ачу-корон! Слер јарчылардын сёögине кереестер тудуп јадыгар, олорды дезе, адаларыгар ёлтүрген! 48 Онызыла слер адаларынгардын эткен керегин јарадып турганыгарды керелейдигер: адаларынгар јарчыларды ёлтүрген, слер дезе, тудуп јадыгар. 49 Онын учун Кудайдын Ойгоры айткан: «Олорго јарчылар ла апостолдор ийерим; олордын кезшин ёлтүргилеер, ёскöзин - истежер. 50 Телекей бүдерден ала тёгүлген јарчылардын каны бу ўйеден некелзин: 51 Авельдинг канынан ала тагыл ла Ёргёө ортозында ёлтүрткен Захариянын канына јетире». Эйе, айдып турум слерге: бу ўйеден

некелер! 52 Слерге, јасакчыларга, ачу-корон! Слер билгирдин јўлкўурин алыш алганыгар: ого бойыгар да кирбейдигер, кирейин деген улуска да буудак эдедшер. 53 Иисус јўре берди. Онон ло бери бичикчилер ле фарисейлер Иисуска ачынып, Ого кўп суректар берип, 54 Оны бурулаарга, айткан сўзинен ѡик табарга, умзанып турдылар.

12:1 Од ёйдо тўмен ўлус юулып, кысталыжып туарда, Иисус озо ўренчиктерине айдып баштады: - Фарисейлердин ачыткызынан чеберлешнер, онызы опту болоры. 2 Ачылбай калар туйук неме ѡок, јарталбай калар јажыт ѡок. 3 Онын учун каракыда айтканънгар, јарыкта угулар, айыл ичинде кулакка айтканънгар, айылдын јабынчизынан јарлалар.

[Кемнек коркыйтан](#)

4 - Слерге, најыларыма, айдып турум: кем эт-канды ёлтўреле, ёскё нени де эдер аргазы ѡок болзо, онон коркубагар; 5 ё кемнен коркыйтанын слерге айдып берейин: кем ёлтўреле, таамыга тўжўрер јаны бар, онон коркугар. Эйе, айдып турум слерге: онон коркугар! 6 Беш болчок кичинек кучыйакты эки оок јес акчага садатан эмес беди? Ё Кудай олордын бирўзин де ундыбаган. 7 Слердин дезе, бажыгардын кылы да ончозы тоололып калган. Анайдарда, коркубагар, слер кўп кучыйактардан баалу эдигер! 8 Айдып турум слерге: Мени јарадып турганын кем улус алдына јажыrbай айтса, Кижи Уулы оны јарадып турганын Кудайдын ангелдери алдына айдар. 9 Улус алдында кем Менен јана тўшсе, Кижи Уулы Кудайдын ангелдери аддында байагы кижиден јана тўжер. 10 Кижи Уулына кем удура айтса, онын бурузы ташталар, ё Агару Тынды кем јамандап айтса, онын бурузы ташталбас. 11 Слерди синагогаларга, јамылуларга ла јандарга алыш келгежин, бойисты канайда корулаарыс, нени айдарыс деп санааркабагар. иАгару Тын ол тушта нени айдарына слерди ўредер.

[Бир бай керегинде](#)

13 Улустын ортозынан бир кижи Иисуска айтты: - Уредүчи, карындажыма айт, энчини мениле ўлешсин деп. 14 Иисус ол кижите: - Слерди јаргылап, энчигерди ўлештирер јан-тапты Меге кем берген? - дейле, 15 калыкка баштанды: - Неме јуурынан чеберленигер, - кишинин јўрўми ѡёжёдёнг, онын элбегинен камаанду эмес. 16 Онон укаа сös айтты: - Бир бай кишинин кыразында јакшы аш бўткен. 17 «Эм канайдайын? - деп, ол сананган. - Ажымды ураг ќерим ѕок». 18 Онон айткан: «Мынайда эдедим: анбарларымды оодып, онон јаандарын тудадым, ончо ажымды, бар ѡёжёмди ого јууп саладым. 19 Онон јулама айдадым: „Јула! Белетеп алган курсагын, ѡёп алган байлыгын узак ёйгё једер: амыра, ичиپ-зи, јырга"». 20 Ё Кудай ого айткан: «Сананбас! Бу тўнде јуланды алып баргылаар; белетеп алганын кемге једижер?» 21 Кудайга байыбай, бойына байлык јууган кижиле андый болуп јат.

[Јўрўмеерди кичееп санааркабагар](#)

22 Иисус ўренчиктерине айтты: - Онын учун айдып турум слерге: јўрўмеерди кичееп, нени јирис, эди-каныгарды кичееп, нени кийерис деп санааркабагар. 23 Јўрўм курсактан баалу, эт-кан кийимнен баалу. 24 Кускундарды кўрўгер: олор аш чачпай јат, аш кеспей јат, ѡёжё сугар ќери де ѕок, анбарлары да ѕок, ё Кудай олорды азырап јат. Слер дезе, куштардан чик-њок артық эмес бедигер? 25 Слердин кемигер де болзын, кичеенип, јўрўмин бир де saatka узадып болор бо? 26 Асты да болзо, бойыгарга эдип болбозыгарда, ёскёзин не кичееп јадыгар? 27 Чомур чечектерге кўрўгер, олор канайда ёзўп турганын: олор иштебей јат, иирбей јат; ё айдып турум слерге: керек дезе Соломон до бойынын бастыра магында олордын бирўзи де чилеп кийинбеген. 28 Бўгўн ёзўп, эртен отко ташталатан ѡаланын ёлёнин Кудай анайда кийиндирип турган да, слерди онон артық кийиндирип эмес пе, бўтпестер! 29 Нени

јирис, нени ичерис дебегер, ого санааркабагар. 30 Мынын ончозын бу телекейдин улузы бедиреп јат; бу ончо неме слерге керек болгонын Адагар билер. 31 Элден озо Кудайдын Каандыгын бедирегер, артканы слерге берилер. 32 Коркуба, ас ўёр! Слерге Каандык берери - Адагардын јакшылык күёни андый. 33 Јёөжөгөрди садып, быдан эдип јүрүгер. Элебес акчакап белетеп алыгар, коробос байлыкты тенериде јоёгөр, - ого уурчы једип албас, оны күйе јибес; 34 јоёжөгөр кайда, јүргеер де анда болор.

Белен болугар

35 - Белигер курлу болзын, јарыткыштарыгар күйүп турзын. 36 Бийи тойдон келеле, эжикти токулдаткаждын, тургуга ла ачып берерге сакыган кижидий болугар. 37 Бийи јанып келеле, кулдары ойгу болгонын көргөжин, байагы кулдардын кежиктү болгоны ол. Чынын айдадым слерге: ол курчанып, кулдарын отургызып, базып келип, олорды бойы күндүлеер. 38 Түннин ўч те аразында, тан алдында да келип, кулдары ойгу болгондорын көрөр болзо, ол кулдар кежиктү. 39 Уурчы качан келерин айыл ээзи билген болзо, ойгу болуп, айлынын төзин кастырбас эди деп, слер билеригер. 40 Слер де белен болугар: Кижи Уулы слер сакыбаган ёйдö келер. 41 - Бий! Бу укаа сёсти јаныс биске айдып турун ба, айса ончо улуска ба? - деп, Петр Иисустан сурады. 42 Бий айтты: - Жалчылардын бажын билип, олорго ёйинде курсак берип турзын деп, бий көстөгён бүдүмжилү ле керсү айыл башкараачы кем? 43 Бийи келип, кулы анайда эдип јүргенин көрөр болзо, ол кул кежиктү. 44 Чынын айдадым слерге: оны ар-юёжёзи учун каруулу эдер. 45 Је ол кул ичинде: «Бийим бачым келбес» - деп сананала, жалчыларды, жалчы кыстарды согуп, ичип-жип, аракыдал жатса, 46 ол кулдын бийи сакыбаган күнде, сананбаган ёйдö келер, оны бойынан кезе чабар, онын салымы бүтпес улустын салымындый болор. 47 Бийинин табын билип, белен эмес болгон, онын табыла этпеген кул кёп соктурар; 48 билбей јүрүп, каруузына турар буруга калганы, ас

соктурар. Кемге көп берилген, оноң көп ок некелер, кемге көп бүдүмжилелген, оноң көп ок суралар. 49 Мен јерге от түжүрерге келгем, ол күйзин деп, күүнзеп турум! 50 Мен креске түжүп, крестелер учурлу; оны сакып, кыйналып турганымды! 51 Мени јерге энчү экелерге келген деп туругар ба? Јок! - деп, айдып турум слерге. - Болүштилерге келгем! 52 Мынан ары ўйде беш кижи болзо, олор болүнижер: ўчүзи - экүзине удура болор, экүзи - ўчүзине удура болор. 53 Адазы уулына, уулы адазына удура болор; энези кызына, кызы энезине удура болор; кайын энези келдине, келди кайын энезине удура болор. 54 Калыкка дезе, айтты: - Күнбадыштан булат чыгып келгенин көрзөгөр, ол тарыйын: «Жанмырлаар» - дейдигер; айткандаарча болуп жат. 55 Түштүк салкын соккондо, «Изү болор» дейдшер, айткандаарча болуп жат. 56 Оптулар! Јерге ле тенериге көрүп, јылдың ёйин билип жадыгар, эм кандай ёй келгенин дезе, билип болбайдыгар ба? 57 Чын дегенди билип аларга, бойыгарды бойыгар не жарылабайдыгар? 58 Жамандашкан кижинле јаандарга барып жатканда, јолой оныла жаражарга, эптежерге кичеен; сени ол жаргычыга алып барбазын, жаргычы сени түрменин ишчиzinе берип ийбезин, онызы дезе, сени түрмелеп койбозын. 59 Айдып турум сеге: калганчы оок акчанды бербейинчен, оноң чыгарынг јок туру.

[Кинчегин алынары керегинде](#)

13:1 Бу ёйдö Иисуска бир кезик улус келип, Ёргёöдö Пилатка ёлтүрткен Галилейдин улузы керегинде куучындап бердилер. Пилат олордың канын тайыш жаткан тындуларынын каныла колыштырган. 2 Иисус айтты: - Бу улус Галилейдин ѡскö улузынан көп кинчектү учун олорло андай болгон деп сананып туругар ба? 3 Јок деп, айдып турум слерге! Же јүрүмигерди кубултпазагар, ончогор анайып ок ёлüp каларыгар! 4 Силоамдагы бакана антарыларда, ого баспактадып ёлгён он сегис кижи, Иерусалимде јуртаган улустан ончозынан көп тölүлү болгон деп сананып туругар ба? 5 Јок деп, айдып турум слерге! Же јүрүмигерди кубултпазагар, ончогор анайып

ок ёлўп каларыгар. 6 Онон мындый укаа сөс айтты: - Бир кижинин виноград ёскён садында смоква агаш болгон. Ол бу агаштың жиилегин терерге келеле, неме таппаган. 7 Айдарда, бойынын ишчизине айткан: «Бат, бу агаштан жиилек алайын деп, ўчинчи јыл келип јадым, је бедиреп таппай турум; оны ары кезип сал, јерди таза јок этпезин». 8 Же онызы каруу јандырып, айткан: «Бийим, быјылча тургай; мен оны күбүрөдип, ѳтёк төгўп салайын. 9 Эзенде жиилек берер болор бо; бербезе, кезип койгойын».

[Суббот күнде кижини јазары](#)

10 Суббот күн синагогалардың бирүзинде Иисус ўредип турган. 11 Анда јоболдың көрмөзине туттурала, он сегис јыл јобоп јүрген ўй кижи болгон; ол корчоюп калган, арка-сыны түзелбейтен. 12 Иисус оны көрүп ийеле, Бойына кычырыш альш, - Уй кижи, оору-јоболдон сен айрылып јадын - дейле, 13 ого колын салды. Уй кижи ол бойынча түзелип, Кудайды алкай берди. 14 Иисус суббот күнде јасканына синагоганын јааны кородоп, улуска айтты: - Иш эдетен алты күн бар; јазыларга ол күндерде келип туругар, суббот күнде келбегер. 15 Же Бий айтты: - Оптулар! Слердин кемшер де болзын, суббот күнде чарын эмезе эштегин чечип, сугарага апарып јат па? 16 Авраамның бу кызын көрмөс тукун сегис јыл күлүде туткан; суббот күнде күлүзин чечип, оны јайымдаарга јарабас па? 17 Бу сөстөрдин кийнинде Иисуска удурлашкан ончо улус кемзине берди; калык Оның мактулу керектерин көрүп, сүўнижип турды.

[Кудайдык Каандыгы керегинде](#)

18 Иисус айтты: - Кудайдын Каандыны неге түнгей, Оны неге түндеп айдайын? 19 Ол оп-оок ўренге түнгей. Оны кижи алып, садында отургускан. Ол ёзўп, јаан агаш болуп калган; тенерининг күштары оның будактарына уя тарткан. 20 Иисус база айтты: - Кудайдын Каандыгын неге түндеп айдайын? 21 Ол ачыткыга түнгей. Уй кижи оны алып, ўч кемжү кулурга саларда, ёй ѳдўп, ончозы ачып калган.

22 Иисус калаларга ла јурттарга табарып, ўредип турды; Ол Иерусалим бараткан. 23 - Бий, аргаданып тургандар ас беди? - деп, бир кижи Иисустан сурады. Иисус дезе, олорго айтты: 24 - Тар эжиктен кирерге күйүренетер; айдып турум слерге: көп улус кирейин де дезе, ого кирип болбос. 25 Айыл ээзи туруп, эжигин бёктöп ийзе, слер тыштында туруп, эжикти токулдадып: «Бий, биске ач!» - деп јайнаарыгар. Је ол слерге айдар: «Слерди билбезим, кайдан келген улус». 26 Ол тушта слер айдынарыгар: «Бис Сенин алдында ичкен-жиген эдис; Сен бистин оромдорыста ўреткен». 27 Је ол слерге айдар: «Слерди билбезим, кайдан келген улус; јаман кылынып јүргендер, ончогор менен кеде тайылыгар!» 28 Авраам, Исаак, Иаков ло ончо јарчылар Кудайдын Каандыгында јүргендерин, бойыгар дезе, чыгара сүрдүрип ийгениерди көрөригер. Анда ый-сыгыт, тиш кыјырты болор. 29 Күнчыгыштан ла күнбадыштан, түндүктең ле түштүктең келгилеп, Кудай Каандыгында кыйын јаткылап алар. 30 Эмди калганчы болгон кижи, баштапкы болор, баштапкы болгоны, калганчы болор.

[Иерусалим керегинде сыгыт](#)

31 Ол күн бир кезик фарисейлер келип, Иисуска айттылар: - Чыгып, мынан ырбап бар, Ирод Сени ѡлтүрер күүндү. 32 Иисус олорго каруузын јандырды: - Барып, ол түлкүге айдыгар: «Бат бүгүн ле эртен көрмөстөрди чыгарарым, оору-јоболды јазарым, ўчинчи күнде дезе, керегимди туузылтарым. 33 Је бүгүн, эртен ле сонзуун Мен јолдо болор учурлу, ненин учун дезе, јарчы Иерусалимнен ёскö јerde ѡлтүртер аргазы јок». 34 Јарчыларды ѡлтүрреечи, ого ийилген улусты ташла шыбалаачы Иерусалим, Иерусалим! Балдарын канады алдына јууган күш чылап, сенин балдарынды Мен канча катап јуунадайын дебедим, је слер болбодыгар! 35 Бат, эмди слердин айлыгар ээн артып јат! Айдып турум слерге: ёй једип, «Бийдин адында Келеткени алкалу!» - деп айтпаганчар, Мени көрбözигер.

[Иисус фарисей-эште](#)

14:1 Бир катап суббот күнде Иисус фарисей бийдин айлына кирип, аш јиди; Оны кетежип турдылар. 2 Іе бат, Иисустың алдында суулу оорудан шыралап јүрген кижи. 3 Иисус јасакчыларга ла фарисейлерге баштанып, айтты: - Суббот күнде улус эмдеерге јараар ба? 4 Олор унчугышпады. Иисус оору кижиге тийип, оны јазала, јандырып ииди. 5 Олорго дезе айтты: - Слердин кажы бирүтердин уулыгар эмезе чарыгар кутукка түшкежин, оныгарды суббот то күнде ол тарый чыгарып албас бедигер? 6 Олор нени айдарын билбей турдылар. 7 Айтырылган улус бойлорына баштапкы јерлер талдап тургандарын ајарып, олорго укаа сös айтты: 8 - Кем сени тойго кычырза, төргө ѡдүп кыйын јатпа; айтырылган улус ортодо сенен күндөлү кижи бар болуп калбазын. 9 Оны да, сени де айтырган кижи базып келип, сеге: «Бу јерди ол кижиге божот» дебезин. Ол тушта сеге бу мының уйадына чыдабай, эжиктинг јанына барып, кыйын јадарга келижер. 10 Іе сени айтырса, келип, эжиктинг јанына кыйын јат. Сени айтырган кижи базып келип, «Најы, ѡрё ѳт!» дезин; ол тушта сениле кожо кыйын јаткан улус алдында сеге күндү болор. 11 Бойын бийик тутканы - јабыс көрдирер, бойын јабыс тутканы - бийикке чыгар. 12 Айтырган фарисейге дезе айтты: - Түште бе, энирде бе казан асканда, наыларынды да, карындаштарынды да, төрөгөндөринди де, бай айылдаштарынды да айтырба. Олор качан бирде сени база айлына кычыргылаар,jakшызын јандыра јетирер аргалу. 13 Іе күндү-күрее эткендө, түрени, кенек, аксак, сокор улусты айтыр. 14 Бат ол тушта кежиктү болгонын ол: јандыра jakшызын олор сеге јетирип болбос, је актулар тирилгежин, сеге jakши јетирилер. 15 Мыны угала, Оныла кожо кыйын јаткандардын бирүзи Ого айтты: - Кудайдын Каандыгында аш јири кежиктү! 16 Иисус болзо, ого айтты: - Бир кижи jaан күндү-күрее эдип, көп улус айтырган. 17 Аш јиир ёй једип келерде, ол кульин ийип, айтырылган улуска мынайда айтсын деген: «Келигер, ончо неме белен». 18 Олор, эрмектежип алгандый,

јаманын таштасын деп сурай бергендер. Бирўзи айткан: «Мен јер садып алдым, оны барып көрөр керек; јаманымды таштазын деп сурап турум». 19 Экинчизи: «Мен беш эжер чар садып алдым, олорды јегип, кыра сүрўп көрөргө турум; јаманымды таштазын деп сурап турум» деген. 20 Учинчизи айткан: «Мен кижи алдым, онын учун барып болбозым». 21 Кул келип, мыны бийине угускан. Айыл ээзи чугулданып, кулына јакарган: «Капшай барып, каланын јаан ла кичинек оромдоры сайын јүрўп, түрени, кенек, аксак ла сокор улусты бери экел». 22 Кул келип, айткан: «Бийим, јакарунды бўдўрип салдым, эм де јер бар». 23 Бий кулына база јакарган: «Жолдорды, чеден-кажаандарды кууп, туштаган ла кижини сўстö, айлымнын ичине улус толзын! 24 Айдып турум слерге: озо айтырган улустын бирўзи де ажымнан јибес. [Айтырылганы кёп, ё талдалганы ас]».

Канайып Иисустык ўренчиги болор

25 Иисусла кожо кёп улус бараткан. Ол улуска бурульш, айтты: 26 - Меге келген кижи ада-энезин, алган эжин, бала-барказын, ага-карындажын, эje-сыйындарын, акту бойынын јўрўмин де јектеп, јаман кёрбозё, ол Менинг ўренчигим болор аргазы ѕок; 27 бойынын кере тартыратан агажын албай, Мени ээчип јўрер кижи, Менинг ўренчигим болор аргазы ѕок. 28 Слердинг кажы бирўгер бакана тудар кўёндў болзын. Ол озо отурып алыш, оны бўдўре тударга не-немези јеткил бе деп, тоолоор эмес пе? 29-30 Онон башка, бакананы тўзёйлёт, бўдўрип болбостон маат ѕок. Улус оны кёрёлёт, «Бу кижи тудуп баштайла, бўдўрип болбоды» деп, электип каткырышпазын. 31 Кандый бир каан ёскё каанга удура јуулажарга барып јаткан болзын. Он тўмен черўлў бойы, јуулажып келип јаткан ѡирме мунг черўлў кааета удурлажар аргазы бар ба деп, озо баштап отурып алыш, ёптёжёр эмес пе? 32 Јуулажар аргазы ѕок болзо, ёштў ыраак тужында амыр-энчў сурап, ого элчилерин ийер. 33 Анайып ок слер де, бойнгарда не барынан мойнобозогор, Менинг ўренчиктерим

болов учурьнагар јок. 34 Тус - јакшы неме; је тус амтанын јылыйтса, канайыш оны тусту эдер? 35 Јерге де,ötökkö dö jaabas; оны чынара чачыш јадышар. Кем кулакту, ол уксын!

[Жылыйган кой керегинде](#)

15:1 Иисусты угарга, ончо албанчылар ла кинчектүлер Ого јууктап келдилер. Фарисейлер ле бичикчилир кими ренип турдылар: 2 - Ол кинчектү улусты јуудып, олорло кожо ажанып жат. 3 Же Иисус олорго мындый укаа сөс айтты: 4 - Слердин кажы бирүгер јүс койлу болзын, бир койыгар жылыйып калган болзын. Жылыйган койды таап алганча бедиреерге, тогузон тогус койын ол куба чөлдө артырып койор эмес пе? 5 Таап алгажын, сүүнип, койды јардына артынып алар. 6 Жанып келеле, најыларын ла айылдаштарын кычырып алып, олорго айдар: «Мениле кожо сүүнигер, жылыйган койымды таап алдым!» 7 Айдып турум слерге: Кудайга баштанары керек јок тогузон тогус актуга көрө, Кудайга баштанган кинчектү бир кижиғе тенериде артык сүүнгилеер.

[Жылыйган акча керегинде](#)

8 - Ол эмезе, бир ўй кижиде он мёнүн акча болзын, бир акчазын жылыйтып салган болзын. Јарыткышты күйдүрип алып, айлынын ичин ол сибирип, онызын таап алганча, кичеенип бедиреер эмес пе? 9 Таап алгажын, ўуре-јелелерин, айылдашта-рын кычырып алып, айдар: «Мениле кожо сүүнигер, жылыйган акчамды таап алдым!» 10 Айдып турум слерге: Кудайга баш-тандан кинчектү бир де кижиғе Кудайдын ангелдери сүүнгилеп жат.

[Тенибер уул керегинде](#)

11 Иисус база айтты: - Бир кижиде эки уул болгон; икичүү уул адазына айткан: 12 Ада! Јөөжөгөрдөн једижер ўлүүмди меге беригер». Адазы јөөжөни уулдарына бўлип берген. 13 Саадабай

кичүү уул ончозын јууп, ыраак ороонго атанган. Анда ол салдым, балыр јүрүп, акчазын ўреп койгон. 14 Бары-јогын кородып саларда, ол ороондо ачана-торо башталып, немеге јединбей барган; 15 барып, бу орооннын улузынын бирүзине јалданарда, оны јаланына чочко кабыртып ийген. 16 Чочконын јайынтызыла да болзо, кардын толтурайын дезе, оны да берери чыкпай турган. 17 Санаа алынып, айдышан: «Адамнын канча јалчылары курсакты јип түгезип болбой јат, мен дезе, торолоп ёлөргө јеттим! 18 Туруп, адама барьш, айдадым: „Ада, тенериге удура ла слердин алдыгарда мен кинчек эттим; 19 уулыгар деп аданар учурым јок, мени јалчылараарга кожуп алыгар"». 20 Ол туруп, адазына барган. Адазы уулын ыраагынан көрүп ийеле, ичи ачыган; удура јүгүрип келеле, мойнынан кучактап, окшой берген. 21 Уулы: «Ада! - деген. - Тенериге удура ла слердин алдыгарда мен кинчек эттим; уулыгар деп аданар учурым јок». 22 Је адазы кулдарына јакарган: «Кийимнин болзо, јакшызын экелип, баламга кийдиршер, сабарына онын јўстўк сугугар, будына онын ёдўк кийдиригер; 23 семирткен бозуны экелип, сойугар: јиilik, јыргайлыш! 24 Бу уулым ёлгён бойы тирилди, јылыйган бойы табылды». Онон јыргай бергендер. 25 Jaan уул дезе, јаланда иштеп јўрген; јанып келедип, айылдан кожон чыгып турганын угуп ийген; 26 јалчылардын бирүзин алдырып алала, ондо не болуп турганын сураган. 27 Онызы айткан: «Карындажын јанып келген. Ол эзен-амыр јанып келгенине адан сўёнип, семирткен бозуны сойгон». 28 Jaan уул ёёркёйлө, айлына кирбegen. Адазы чыгып келеле, оны кычыра берген. 29 Је ол адазына айткан: «Бат, канча јылга улай слерге иштеп, айткан сўзигерден чыкпай јўрдим; је најыларынла јыргап ал деп, меге уулак та айдып бербедигер. 30 Баскын-тоскын ўй улуска биригип, ар-ђоёжёzin кородып салган бу уулыгар јанып келерде, ого семирткен бозу сойдыгар!» 31 Адазы дезе, ого айткан: «Уулым, сен јаантайын мениле кожо, менинг не барым - сенийи. 32 Бу карындажын ёлгён бойы тирилди, јылыйган бойы табылды деп сўёнип, јыргаар керек».

Чындык байлық керегинде

16:1 Иисус Бойының ўренчиктерине дезе айтты: - Бир бай кижиде айыл башкаручы болгон. Ол јёөжөзин кородып жат деп, байга жетиргендер. 2 Бийи оны алдырала, айткан: «Бу сен керегинде мен нени угуп турум? Эткен ижине жартамал эт, бу иште сенин артар учурынг јок». 3 Айыл башкаучызы бойында айдынган: «Эм канайдайын? Бийим мени иштен жайладып жат. Жер казып болбозым, суранчыктап јўреринен уйалып жадым. 4 А, бу иштен мени чыгарып салза, мени айлына жууткылап алзын деп, нени эдерин билдим!» - дейле, 5 бийине төлүлүү улусты танышсан алдыра берген. «Менинг бийиме канчаны төлүлүү эдин?» деп, баштапкызынан сураган. 6 Онызы: «Жүс бочко май» - деген. Айдарда, төлүлүү кижиге айткан: «Кол салган чаазынынды алыш, отур, „бежен“ деп капшай чий». 7 Онон: «Сен канчыйан төлүлүү?» - деп, ёскозинен сураган. Онызы: «Жүс таар буудай» - деген. Айыл башкаучызы айткан: «Кол салган чаазынынды алыш, „сегизен“ деп чий». 8 Санаа-укаалу эткени учун чынга турбас немелердин башкаучызын бий мактаган. Жердеги јүрүмнин уулдары бойы ошкош улус ортодо жарыктын уулдарына көрө санаалу. 9 Мен де слерге айдьт турум: чышга турбас байлыкла бойлоро-орго нёкёрлөр жайап туругар. Онон, байлыгар корозо, слерди мёнкү айлы-јурттарына жууткылап алзыга. 10 Аска бүдүмжилүү болгоны, кёпкө дö бүдүмжилүү; аска бүдүмжи јок болгоны, кёпкө дö бүдүмжи јок. 11 Чыша турбас байлыкты слерге бүдүмжилеерге жарабас болзо, чындык байлыкты кем бүдүмжилеер? 12 Кижинийине бүдүмжизи јок болгонындарда, бойыгардыйын слерге кем берер? 13 Кандай да кул эки бийге жалчышаныш болбос: бирүзин јаман көрөр, экинчизин сүүр; бирүзине чындык болор, экинчизин керектебес. Слер де экүге - Кудайга ла байльпска иштеп болбозыгар! 14 Мыны ончозын фарисейлер де угуп, акчага ач бойлоры, Иисусты электеп каткырышты. 15 Иисус олорго айтты: - Улус алдында слер акту болуп көрүнедигер, је јүрөгөерди Кудай билер. Улус ортодо бийик баалалып турганы, Кудайга јескинчилүү. 16 Иоаннан озо Јасак ла

јарчылардың сөзи јарлалган. Эмдиен ала дезе, Кудайдын Каандыгы керегинде Сүүнчилү Јар јарлалып жат; кажы ла кижи ого кирерге күч салып жат. 17 Жасакта бир чийик јоголгончо, јер ле тенериге јоголорго јенил. 18 Уйин жандырып, ѡскё кижи алганы, оныла кожо кинчекке киргени ол; айрылыжып калганды алганы, оныла кожо кинчек эткени ол.

Бай кижи ле Лазарь 19 Иисус онон айтты:

- Бир бай кижи болгон. Каан чылап кийинип, күнүн сайын јыргап-сайрап жүрер. 20-21 База бастыра бойы ирин-баалулу Лазарь деп түрени кижи болгон. Байдын остолынан түшкенин јийин деп, ол байдын каажазынын жынында јадатан. Ийттер јуулышып, онын баалузын жалап туратан. 22 Же бат, Лазарь јада калган, ангелдер оны Авраамга коштой күндүлү јерге апарып салгандар; бай да јада калган, онын сөёгин јууп койгондор. 23 Таамыда кыйналып јүрген бай ёрө көрзө, ыраагында Авраам јүрген, койнында дезе - Лазарь. 24 Бай ачу-корон кыйгыра берген: «Авраам адабыс! Меге буурсап, Лазарьды бери ийзен, сабарынын бажын сууга чыктыдып, тилимди соотсын. Бу от-жалбыштын изүзине кыйналып турум!» 25 Же Авраам ого айткан: «Эске алынып ийзен, уулым, эзен јүреринде, сен ончо жакшыны алган; Лазарь дезе, ончо јаманды алган. Эмди ол мында токунап, соотоп жат, сен дезе, кыйналып јадын. 26 Ого ўзеери, слердин ле бистин ортобыста - алыс јер. Онын учун мынартынан слерге барайын дегени, барып болбос, анартынан биске келейин дегени, келип болбос». 27 Айдарда, бай айткан: «Оны бистин айылга ийгин деп, сурал турум сени, адабыс! 28 Беш карындажым бар эди. Олорго керелеп айдып салзын, кыйыннын бу јерине келгилебезин». 29 Авраам айткан: «Олордо Моисей ле јарчылар бар, олорды уккулазын!» 30 «Жок, Авраам адабыс, - деп, бай айткан, - ёлгён улустын бир-бирүзи олорго барза, олор Кудайга баштанар». 31 Же Авраам ого айткан: «Моисейди ле јарчыларды уккулабай турган болзо, олорды кем де, керек дезе, тирилген кижи де, бүдүндирип

болбос».

[Кинчек ле бўдегани керегинде](#)

17:1 Иисус ўренчиктерине айтты: - Жилбиркедер немелер келбейинче калбас, ё олор кем ажыра келген, ого ачу-корон! 2 Бу кичўлердин кажы бирўзин жилбиркеткен кишинин мойнына баспак буулап, оны талайга таштаган болзо, ого торт болор эди! 3 Мынанг чеберленип јўрўгер! Карындажын сеге јаман эткежин, каарып айт, кинчегин алынза, јаманын таштап кой; 4 кўнине јети катап јаман эделе, сеге јети катап келип, «Мен бурулу» дегежин, јаманын таштап кой. 5- Кудайга бўдер кўёнибисти тындыдарга болушкын - деп, апостолдор Бийден сурадылар. 6 Бий каруузын јандырды: - Оок ўрен де кирези бўдўп, бу турган агашка: «Тазыл-тамырынла кожо кодорылып, бойынды бойынг талайга апарып отургус!» - деген болзогор, слерге ол багар эди. 7 Слердин кажы бирўгер кыралап эмезе малдап јўрген кулду болзын. Байагы кул иштен јанып келзе, ого: «Капшай отурып ажан!» - деп айдар бедигер? 8 Карын, мынайда айдар югоор бо: «Меге казан ас, мен ичиш-жип отурганчам, курчанып алып, мени кичееп кўндуле, онон бойынг ичиш-жирин». 9 Йакаругарды бўдўрген кулыгарга алкыш-быйаныгарды айдараар ба? 10 Анайып ок слер де, ѹакаруны бўдўреле, мынайда айдыгар: «Бис неге де турбас кулдар эдис, бис јўқ молју-керегисти бўдўрдис». 11 Иерусалим ѡаар ѡолдо Иисус Самар ла Галилейдин кыйузыла бараткан. 12 Бир юртка кирип ѡадарда, Ого капкаш баалуу он кижи учурады; ыраагында токтой тўжўп, 13 кыйгырыжа бердилер: - Иисус! Уредўчи! Биске буурсазан? 14 Олорды кўрёлёт, Иисус: - Абыстарга барып кўрўнигер - деди. Олор барып ѡадала, арутала бердилер. 15 Бойынинг јазылганын кўрёлёт, олордын бирўзи тын ўндинип, Кудайды алкап, ойто бурулды. 16 Иисустын будынын алдына кёнкёрё јыгылып, Ого алкыш-быйанын јетирип турды; ол самар кижи болгон. 17 - Аруталганы он кижи эмес беди? Арткан тогус кижи кайда? - деп, Иисус сурады. - 18 Кудайга алкыш-быйанын јетирерге, ёскё укту бу

кижиден башка, олордың бирүзи де келбеди бе? - дейле, 19 ого айтты: - Тур, бар; бүдүп турганын сени аргадап алды.

Кудайдык Каандыгы керегинде

20 - Кудайдын Каандыгы качан келер? - деп, фарисейлер Иисустан сураарда, Ол каруузын јандырды: - Кудайдын Каандыгы танылу келбес. 21 «Ол мында!» эмезе «Туку ондо!» дешпес, ненин учун дезе, Кудайдын Каандыгы - слердин özök-köksигерде. 22 Уренчиктерине дезе, айтты: - Кижи Уулынын ого јўк бир де күнин болзо, көрөр күүнігер келер ёй болор, је оны көрбözигер. 23 Слерге: «Ол мында!», «Туку ондо!» дешкилеер. Тап эдип, олордын кийнинен јүгүрбөгер. 24 Жалт эделе, тенерининг бир учынан экинчи учына жетире јарыдып ийген јалкынды чылап, Кижи Уулынын келгенин ончозы көрүп ийер. 25 Је озо баштап Ол көп кыйналар, бу ўйенин улусы Онон жана түжер учурлу. 26 Нойдын күндеринде чилеп, Кижи Уулынын күндеринде ондый ок болор: 27 Ной керепке кирердин киргенче, улус ичен-жиген, кижи алары - алган, кижиге качары - качкан. Онон јайык чыгып, ончозы чёнүп калган. 28 Лоттын күндеринде база андый ок болгон: улус ичен-жиген, садышкан, аш салган, агаш тарыган, туралар туткан. 29 Је Лот Содомнон јүре берген күн тенериден от ло күкүр jaап, ончозы кырылып калган. 30 Кижи Уулы ачылар күн шак андый болор! 31 Кем ол күн јабынтыда турза, не-немези дезе, айылдын ичинде болзо, оны аларга түшпезин; јаланда јүрген кижи бурулбазын! 32 Лоттын абакайын сананып јүрүгер! 33 Јүрүмин аргадайын деген кижи - онызын јылыйтар, јүрүмин јылыйтканы - онызын аргадап алар. 34 Айдып турум слерге: ол түнде эки кижи бир төжөктө јадар: олордын бирүзин алып баргылаар, бирүзин - артырып койгылаар; 35 эки ўй кижи кол теермен тартар: бирүзин алып баргылаар, бирүзин - артырып койгылаар. 36 [Жаланда эки кижи јўрер: бирүзин алып баргылаар, бирүзин - артырып койгылаар.] 37 Айдарда, ўренчиктер Иисустан сурадылар: - Бу кайда болор, Бий? Иисус айтты: - Кайда сёök јадар,

анда кан-кеределер јуулышар.

Тул келин ле јаргычы керегинде

18:1 Јаантайын мүргүп, чёкбөйтöнин билгилеп јүрзин деп, Иисус олорго укаа сös айтты: 2 - Бир калада јаргычы болгон. Ол Кудайдан да коркубай-тан, улустан да уйалбайтан. 3 Бу ок калада бир тул келин болгон. Ол јаргычыга келип, «Мени ёштүмнен корула» - деп, жайнап сурал туратан. 4 Јаргычы узак ёйгö јöпсинбей, онон бойында айдынган: «Мен Кудайдан коркубас, улустан уйалбас та болзом, 5 бу тул келин меге амыр бербей турган учун, оны корыйын, мени тўйметпезин, база келбезин деп». 6 - Ак-чек эмес јаргычы нени айтканын уктыгар ба? - деп, Бий айтты. - 7 Талдап алгандары Ого тўн-тўш кыйгырып сураганыла Кудай оч жайаар беди? Же Кудай олорго ак-чек эмеске узак чыдажып жат. 8 Айдып турум слерге: олор учун саадабай оч жайаар. Же Кизи Уулы келеле, Ого бўдўп турганды јерден табар ба?

Фарисей ле албанчы керегинде

9 Бойлоры акту болгонына бўдўп, ёскёлёрин јабыс кёргён бир кезик улуска Иисус укаа сös айтты: 10 - Эки кижи мүргүўрге, Ёргоёгö кирген: бирўзи фарисей, экинчиизи дезе, - албанчы. 11 Фарисей туруп, бойында мынайда мүргўген: «О Кудай! Мен ёскö улустый тонокчыл, кўјўрчи, балыр јўрўмдў эmezе бу албанчыдый эмес болгоныма, Сеге алкыш-быйан јетирип турум. 12 Неделеде эки катап орозо тудуп, алганымнын онынчы ўлўўзин берип јадым». 13 Албанчы дезе, ыраагында туруп, тенери ёрё кёрёргö дö кўёнзебей, је тёжине согунып, айдынып турган: «О Кудай, меге, кинчектў кижиге, быйанду бол!» 14 Айдып турум слерге: бу кижи, а фарисей эмес, Кудайдын алдында кёп акталып јанган. Бойын бойы бийик тутканы - јабыс кёрдирер, бойын бойы јабыс тутканы - бийикке чыгарылар.

[Кудайдык Каандыгына кем кирер?](#)

15 Колыла тийсин деп, Иисуска кичү балдарды экелип турдылар; ўренчиктер оны көрөлө, улусты токтодып тургандар. 16 Же Иисус балдарды Бойына кычырып алыш, айтты: - Балдар Меге келгилеп турзын, олорды токтотпогор, ненин учун дезе, Кудайдын Каандыны мындайлардыйы эди. 17 Чынын айдадым слерге: кем кижи Кудайдын Каандыгын бала чылап алышбаза, Ого кирип болбос. 18 - Быйанду Уредүчи! Мёнкү конокты энчи эдип аларга, нени эдейин? - деп, бийлердин бирүзи Иисустан сурады. 19 Иисус ого айтты: - Мени быйанду деп не айдадын? Кем де быйанду эмес, јаныс Кудай быйанду. 20 «Чайдам болбо, кижи ѡлтүрбө, ууры этпе, тёгүн керелебе, ада-эненди күндүлөп јүр» деген салымдарды сен билерин. 21 Бий: - Мыны ончозын јиит тужымнан ала чек туткан эдим - деди. 22 Мыны угала, Иисус ого айтты: - Сеге база бир неме јетпей јат: не барынды садып ий, түрени улуска ўлеп бер, тенериде байлыкту болорын; келип, Мени ээчи. 23 Же байагы кижи мыны угала, кунуга берди: ол коркушту бай кижи болгон. 24 Иисус онын кунугын көрөлө, айтты: - Бай кижиге Кудайдын Каандыгына кирерге кандый күч дейдигер! 25 Бай кижиге Кудай Каандыгына киреринен, төөгө ийне ўйдинин ёдөргө јенил. Мыны уккан улус айттылар: 26 - Айдарда, кем аргаданар аргалу? 27 - Улус эдип албазын, Кудай эдер аргалу - деп, Иисус каруузын јандырды. 28 Петр айтты: - Бат, бисте не барын артырып, Сени ээчиген эдибис. 29 Иисус олорго айтты: - Чынын айдадым слерге: айлы-јуртын, эмезе ада-энезин, эмезе ага-карындажын, эмезе алган эжин, эмезе бала-барказын Кудайдын Каандыгына болуп артырала, 30 бу чакта чик-јок көпти албаган кижи ќок, келер Чакта дезе, - мёнкү конокты. 31 Он эки ўренчигин туура кычырып алыш, Иисус айтты: - Бат бис Иерусалимди ѡрө чыгып отурыс. Кижи Уулы керегинде јарчылардын ончо чийгени бүдер. 32 Эйе, Оны кара јандуларга берип ийгилеер, электеп-шооткылаар, базынгылаар, Ого түкүргилем, 33 Оны камчылагылаар, оноң ѡлтүргилеп койор; же ўчинчи күнде Ол

тирилер. 34 Уренчиктер мынан нени де аайлабады; бу сөстөр олорго туйук болгон, олор айдылганын ондогондор.

Сокор кижиның жаскана

35 Иисус Иерихонго јууктап келерде, јолдың кырында бир сокор кижи суранчыктап отурган; 36 жаңыла көп улус өдүп жатканын угала, ол бу не атасы деп сурады. 37 Ого Назаретте јерлү Иисус өдүп жат дедилер. 38 Айдарда, сокор кижи: - Давид уулы Иисус, меге буурсагын! - деп, кыйгыра берди. 39 Ичкертинде базып бараткан улус оны унчыктырбаста, ол там ары кыйгырды: - Давид уулы, меге буурсагын! 40 Иисус токтой түжүп, «Оны Меге экелигер» деди. Сокор кижи Ого базып келерде, 41 - Сеге нени эдейин? Сеге не керек? - деп, онон сурады. Ол айтты: - Бий, көзим јарызын деп турум! 42 Иисус ого: - Көзинг јарызын! - деди. - Бүдүп турганын сени аргадап алды. 43 Сокор кижиның көзи ол бойынча јарый түшти; Кудайды алкап, ол Иисусты ээчий басты. Мыны көрөлө, ончо улус Кудайга алкыш-быйан јетирдилер.

Иисус Закхей-эште

19:1 Иисус Иерихонго кирип, онын ичиле базып бараткан. 2 Бу калада Закхей деп кижи јуртаган. Ол албанчылардың бийи, бай кижи болгон. 3 Иисусты кем болгонын көрөргө күүнзеп, је кыскачак сынду болуп, улус ажыра көрүп албай турган. 4 Айдарда озолой јүгүрип барада, Иисус жаңыла ётсө, Оны көрөргө, смоква агашка чыгып алды. 5 Иисус ол јерге једип келеле, сан бир көрүп, айтты: - Закхей, капшай түш! Мен бүгүн сенин айлынга түжер учурлу. 6 Закхей агаштан капшай түжүп келеле, Иисусты айлында сүүнчилүү уткыды. 7 Оны көрөлө, ончо улус Иисус кинчектүү кижиның айлына кирди деп, арбаныжып турдылар. 8 Закхей дезе туруп, Бийге айтты: - Бий! Јөөжөмнин кабортозын түренилерге берейин, кемди күйүреген болзом, төрт катап көп жандырып берейин. 9 Иисус айтты: - Бүгүн бу айылга аргадаш келди: бу да кижи Авраам уулы. 10 Кижи

Уулы болзо, ёчкёнди таап, аргадаарга келген. 11 Мыны уккан улуска Иисус база бир укаа сös айтты. Ол Иерусалимге јуук болгон, онын учун Кудайдын Каандыгы удабас једип келер деп, олор санангандар. 12 Иисус: - Каандык алып, кайра јанарага, укту-тöстү бир кижи ыраак ороонго атанып јаткан - деди. - 13 Он кулын алдырып алып, олорго он мёнүн акча берип, айткан: «Мен јанганчам, акчаны эбиртигер». 14 Јаныс јердин улузы оны кörбös болгон, кийнинен ары элчилер ийип, мынайда айтырдылар: «Ол бистинг кааныбыс болзын деп турганыс јок». 15 Је ол каанын ширеезин алала, јанып келген. Кем кандый кирелте ажанын сурап угарга, мёнүн берген кулдарын бойына кычырзын деп јакарган. 16 Бирёзи келип, «Бийим, сенинг мёнүнин он мёнүн экелди» - деген. 17 Каан ого айткан: «Jakшы, керсү кул! Аска бүдүмжилү болдын, он каламды башкар». 18 Экинчи кул келип, «Бийим, сенинг мёнүнин беш мёнүн экелди» - деген. 19 «Сен де беш каламды башкар» - деп, каан ого айткан. 20 Учинчи келип, айткан: «Бийим, сенинг мёнүнин бу, оны арчуулга түўп, чеберлеп јўрдим. 21 Кату кижи деп, сенен айадым: салбаган немени - алатаң эдин, чачпаган немени - кезетен эдин». 22 Каан ого айткан: «Бойынгын ок сösингле сени јаргылаарым, јаман кул! Мени салбаган немени алатаң, чачпаган немени кезетен кату кижи деп, сен билген эмейин. 23 Айдарда, мёнүнимди не керек эбиртпедин, мени јанып келеле, оны кирелтелү алзын деп?» 24 Оноң көжө јўрген улуска јакарган: «Онын мёнүнин алып, он мёнүндү кулемга беригер!» 25 «Бий, ондо тегин де он мёнүн бар» - дешкендер. 26 Каан олорго айткан: «Је мен слерге айдып турум: кемде бар - ого база берилер, кемде јок - онын барын да айрып алгылаар. 27 Мени каан болбозын деп јўрген ѡштүлеримди дезе, бери экелип, менинг алдымда ѡлтүре сайыгар».

Иерусалимге киргени

28 Мыны айдала, Иисус Иерусалим ёрё чыгып, оноң ары барды. 29 Елеон туунын эдегинде турган Виффагия ла Вифанияга јууктап

келерде, ўренчиктердин экўзин ийип, 30 айтты: - Одоштой јуртка баргылагар; ого кирип, бир де кижи минбegen, буулап койгон эштектин кулунын көрүп ийеригер; оны чечеле, бери экелигер. 31 Кем кижи слерден: «Не керек чечип јадыгар?» - деп сураза, «Ол Бийге керек» - дегер. 32 Ийген ўренчиктер барып, Онын айтканыла, таап алдылар. 33 Кулун эштекти чечкилеп јадарда, «Эштекти не керек чечип јадаар?» - деп, ээлери сурады. 34 Уренчиктер: «Ол Бийге керек» - дедилер. 35 Эштекти экелеле, кийимдерин онын белине арта салгылап, Иисусты ого миндирдилер. 36 Иисус јортуп барадарда, улус кийимдерин јолго јайып турдылар. 37 Елеон тууны тёмён алган јолго јеткилеп келерде, Иисустын кал-камык ўренчиктери тын ўнденип, сүўнижип, көргөн ончо кайкалдары учун Кудайды алкай бердилер: 38 - Бийдин адында келетken Каан алкалу болзын! Тенериде энчў болзын, эн бийиктезине мак! 39 Улустын ортозынан кезик фарисейлер айттылар: - Уредүчи, ўренчиктерингди токtot. 40 Иисус каруузын јандырды: - Айдып турум слерге: олор унчукпай барза, таштар кыйгырыжып чыгар. 41 Калага јууктап келеле, ого көрөлө ыйлап, 42 айтты: - О, энчў сеге нени экелерин ого јўк бу күnde билген болzon кайдат! Је оны бўгўн сенинг кёzin көрүп болбос. 43 Сенин кўндеринг једип, ёштўлеринг сени эбираe казыктар кадаар, курчап алар, ончо јанынан кыстап келер. 44 Кудай сеге келип јўрген ёиди таныбаганын учун, сени јемирип, балдарынды сенде кырып салгылаар, сенде таш ўстине таш та калдырбас.

Ӧргööni арутаганы

45 Иисус Ӧргööгö киреле, садыжып турган улусты сўрўп, 46 олорго айдып турды: - «Менинг айлым мўргў айылы болор» деп чийилген, слер дезе, оны тонокчылардын куй-тажы эдип алдыгар! 47 Иисус кўнўн сайын Ӧргööдö ўредер болды. Улуabyстар, бичикчилер ле калыктын башчылары Оны ёлтўрер эбин бедиреп турдылар. 48 Ёны канайда тудуп ёлтўрерин олор билбей тургандар, ненинг учун

дезе, калық Иисусты угуп, Оноң айрылбас болгон.

Иисустың жақы

20:1 Иисус Ёргөөдө калыкты ўредип, Сүүнчилү Жарлап јўрген күндердин бирүзинде улу абыстар, бичикчилер улуларла кожо базып келеле, 2 Ого айттылар: - Мыны ончозын кандай јанынла эдип турганынды, андай јанды Сеге кем бергенин, биске айт. 3 Иисус олорго каруузын јандырды: - Мен де слерден бир неме сурал угайын, Меге айдыгар: 4 Иоанның крестеп јўргени тенериден болгон бо эмезе улустан болгон бо? 5 Олор бойлоры ортодо табышты: «,Тенериден болгон» дегей эди, је „Иоаннга не бўтпедигер?” - деер. 6 „Улустан болгон” дезебис, калық бисти ташла шыбалап ёлтўрер, ненин учун дезе, Иоанн јарчы болгонына бўткилеп јат». 7 «Кайдан болгонын билбезибис» - дештилер. 8 Иисус олорго айтты: - Айдарда, мыны ончозын кандай јанымла эдип турганимды Мен де слерге айтпазым.

Жалданган ишчилер керегинде

9 Оноң Иисус калыкка мындый укаа сös айтты: - Бир кижи виноград тарыган. Оны јер ишчилерге берип, бойы узакка атана берген. 10 Кат-jiилек терер ёй једип келерде, виноградтын јиилегинен ого берзин деп, ишчилерге кулын ийген. Је ийген кулды олор токпоктойло, как куруга јандырган. 11 Виноград ээзи ёскö кулын ийген, је онызын да токпоктоп, уйатка тўжўреле, база как куру јандыргандар. 12 Учинчи кулын ийерде, оны балулап, сўрўп ийгендер. 13 Айдарда, виноград ээзи айткан: «Эм канайдайын? Карузыган уулымды ийедим, айса болзо, оноң уйалгылаар». 14 Је ишчилер байагы уулды кўрёлө, бой-бойлоры ортодо шўўшкендер: «Адазынъпг энчизи калар уул бу; оны ёлтўрип салалы, энчи бистийи болор». 15 Уулды виноградту садтын тыштына чыгара таштап, ёлтўрип койгондор. Виноград ээзи эм олорды канайдар деп туругар? 16 Келип, ишчилерди ёлтўрер, виноградты дезе, ёскö улуска берип

ийер. Мыны угуп турган улус: - Андый неме болбос! - дештилер. 17 Иисус олорго чике көрүп, айтты: - Айдарда, «Тура тудаачылар јектеген таш - булунынг баш тажы болуп калды» - деп чийген сös не сös болотон? 18 Ол ташка јыгылганы - оодылар; кемнин ўстине ол түшсе, оны јоголтып салар. 19 Улуabyстар ла бичикчилер бу укаа сöstö олор керегинде айдылганын билип ийдилер; Иисусты тудуп аларга сананала, је калыктан коркуй бердилер.

[Калан керегинде сурак](#)

20 Улуabyстар ла бичикчилер Иисусты кетежип, Ого бир канча улус ийдилер. Олор ак-чек улус болуп көрүнип, башкаруучынын јанына Иисусты табыштырып берерге, Онын сösинен ѡик табар учурлу болгон. 21 Ийген улус барып, Иисуска айттылар: - Уредўчи! Бис билерис, Сенинг айткан сösинг ле ўредён чындык болгонын, улусты ылгаштыrbай, Кудайдын ѡолына чын ўредип турганынды. 22 Бис каганга калан тёлбёр учурлу ба, айса јок по? 23 Иисус олордын меке-сümезин билип, айтты: 24 - [Мени не ченеп туругар?] Меге динарий акча көргүзигер: ондо кемнинг сюри ле ады-ѡолы базылган? Олор каганын дедилер. 25 Иисус айтты: - Анайдарда, кагандыйын - каганга беригер, Кудайдыйын дезе - Кудайга. 26 Калык алдында Иисустын сösинен олор ѡик таап болбодылар; берген каруузына кайкаждып, унчукпай тура калдылар.

[Тирилиш керегинде сурак](#)

27 Ёлгён улус тирилбес дежетен бир кезик саддукеильер келип, Иисустан сурадылар: 28 - Уредўчи! Моисей биске чийген: «Бала азырабаган эр ёлгёжин, карындажы јенгезин алып, агазынын угын улалтсын». 29 Жети карындаш кижи болтон. Бирўзи айылду бололо, бала азырабай, жада калган. 30-31 Уй кижины экинчи, ўчинчи карын-дажы алган, анайып јетилези алып, бала-барка азырабай, ончолоры жада калгандар. 32 Онон ўй кижи де жада калган. 33 Эм айдарда, тирилгежин, бу жети эрдинг кажызынын эмегени болор ол?

Ол келинле јетилези јуртаган ийне! 34 Иисус олорго каруузын јандырды: - Бу чактың улузы кижи алыш, кижиге качыш јадылар. 35 Је ёлөлө тирилерге, келер ёйдө јўрерге једип алган јарамык улус кижи де албас, кижиге де качпас; 36 ёлгүлеп те болбос, ангелдер чилеп јўргўлеер. Олор Кудайдын балдары болгылаар - тиргисken балдар. 37 Кўйўп јалбыраган тайа-јыраа керегинде куучынында Моисей Бийди Авраам Кудайы, Исаак Кудайы ла Иаков Кудайы деп адап, ёлгён улус тирилер деп көргўскен. 38 Ё Кудай - Ол ёлгёндёрдин Кудайы эмес, Ол эзен јўргендердин Кудайы. Кудайга ончо улус тирў. 39 Кезик бичикчилер: - Йакшы айттың, Уредўчи! - дештилер. 40 Иисустан кем де, нени де сураарга тидинбеди.

[Бий кем?](#)

41 Иисус дезе, олорго айтты: - Улус ненин учун Христосты Давид уулы дешкилейт? 42 Сарын бичигинде Давид бойы мынайда айткан эмес беди: «Бий Бийиме айткан: 43 „Ӷштўлеринди будынгнын јанына салып бербейинчем, оныма отур"». 44 Айдарда, Давид бойы Христосты Бий деп адап турганда, Ол канайып онын уулы болотон? 45 Ончо калык угуп турада, Иисус ўренчиктерине айтты: 46 - Узун эдектү кеп кийип базып јўрерин сўёр бичикчилердий болбоско бойыгарды тудуныгар. Олор оромдордо ло тепсендерде улуска уткударын, синагогаларда ичкери алдында, той-јыргалда тёрдö отуарын сўёгилейт. 47 Булар, тул келиндердин ар-јёёжёзин ўптеjип, улус кўзинче удаан мўргўп турган бойлоры, там буруга калгылаар!

[Тул келинник сыйы](#)

21:1 Иисус кўрзё, Ўргёёдёги акча-јёёжёнин кайырчагына бай улус сый салгылап турды. 2 Анайда ок оноор эки оок јес акча тўжўрип ийген тул келинди кўрёлө, 3 Ол айтты: - Чынын айдадым слерге: бу јокту тул келин ончозынан кўп салды. 4 Сый эдип, ончолоры артықташканын салган, бу келин дезе, андый јокту бойы, јўрерге

керектүү калганчызын салган.

Христостык келетени керегинде

5 Кезик ўренчиктер Ёргёни туткан кеен-јараш таштар, Оны кееркеткен баалу-чуулу сыйлар керегинде эрмектежип турарда, Иисус айтты: 6 - Слердин мында көрүп турганыгардан таш ўстине таш калбас күндер келер; ончозы јемирилер. 7 - Уредўчи, бу качан болор? - деп, Оноң сурадылар. - Мынын темдеги кандай болор? 8 Иисус айтты: - Чеберленигер, бойыгарды аскырбагар. Көп улус Менинг адымды аданган келер, «Мен - Христос!» эмезе «Öй јуук!» деер. Олорды ээчип барбагар! 9 Жуу-чак, түймееңдер болуп турганын угар болзогор, чочыбагар: бу озо болор учурлу, је бу эм- тира учи эмес. 10 Иисус оноң айтты: - Калык калыкка, каандык каандыкка удура туруп чыгар; 11 тың јерсилкиништер, кезектей ачана-торо, оору-јобол, коркымчылу немелер болор, тенериден улу билдилер көрүнер. 12 Же озо баштап, Менинг адым учун слерди истежип тудар, сүрер, синагогаларга ла түрмелерге табыштырар, каандардын, бийлердин алдына апарып тургускылаар; 13 бу слерге кереге болор. 14 Жүргөрөнгө салып алыгар: бойыбысты корулап, нени айдарыбыс деп, күн-эртеде шүүбөгер: 15 Мен слерге айдатан сөс лө ойгорлык берерим. Ёштүлеригердин бирүзи де ого удурлажып та, удура сөс тө айдып болбос. 16 Слерди керек дезе ада-энелеригер, ага-карындаштарыгар, төрөгөндөригер, наыларыгар ѡгнитүлөргө садып ийер, кезигерди дезе, ёлтүргилеп койор. 17 Менинг адым учун слерди ончо улус јаман көрөр. 18 Же бажыгардан чарак кыл да јылыйып калбас. 19 Чыдамкай болугар - тыныгарды аргадап аларыгар. 20 Иерусалимди черүү курчап алганын көрөр болзогор, онын ээн калар ёйи јууктап келди деп билигер. 21 Ол тужында Иудейде јүргендөр тууларга качсын; Иерусалимде јүрген улус оноң чыгып барзын; онын тыштында јүрген улус ого кирбезин. 22 Ненин учун дезе, бу каруузына тургузатан, чийилгени ончозы бүдетен күндер болор. 23 Ол күндерде барлу келиндерге, бала эмискендерге

ачу-корон! Јердин ўстине улу түбек тўжер, бу калыкка Кудай чугулданар. 24 Кезиги кылыш мизинен ёлгўлеер, кезигин ёскö калыктарга олжого апарғылаар: кара јандулар, бойынын ёйи тўгенгенче, Иерусалимди будыла тепсегилеер. 25 Кўнде, айда, јылдыстарда билдилер болор, талай кўёлеп, толкулар шуултынан ѡрдеги калыктар тўймей берер, алан кайкап калган јўрер. 26 Јерге келип јатканды сакып, онон коркуп, ёлгўлеер, ненин учун дезе, тенерининг кўчтери чайкалар. 27 Ол тушта тенерининг булудында Кизи Уулы кўп кўчтў, улу макту келеткенин кўргўлеер. 28 Мынын ончозы бўдўп баштаза, сыныгарды тўзедшер, бажыгарды кўдўригер, - юйымыгар јууктап келеткени ол болор - дейле, 29 Иисус олорго укаа сёс айтты: - Смоквага ла ончо агаштарга кўрўгер: 30 бўри юйылза, слер оны кўрўп, юй јуук деп, бойыгар билип јадыгар. 31 Анайып ок слер де, бу бўдўп турганын кўрёр болзогор, Кудайдын Каандыгы јуук деп билигер. 32 Чынын айдадым слерге: мынын ончозы болгончо, бу ўйе артып калар. 33 Јер ле тенери юголор, Менин сўстёрим - артып калар! 34-35 Бойыгарды тудуныгар, юрегерди каланы ла эзирик болоры, јадын-юрўмнинг сурактары олжолоп јоботпозын. Онон башка ол Кўн јер-ўстинде јаткандардын ончозына сакыбаган јанынан келер ле олорго тузак ошкош болор. 36 Келип јаткан ончо тўбектен кыйып ёдёргё, Кизи Уулынын алдына турарга, јаантайын ойгу болуп, мўргўп юрўгер. 37 Иисус тўште Ўргўодё ўреткен; тўндерди дезе, чыгып, Елеон тууда ёткўрип турган. 38 Улус Оны угарга, эртен турадан ала Ўргўогё келип тургандар.

Иуданык садынганы

22:1 Ачыбаган калаш юйтен, Пасха дайтен байрам јууктап Йш Йшш келеткен; 2 улуabyстар ла бичикчилер Иисусты тудуп ёлтўрер эбин бедиреп, ё калыктан айап тургандар. 3 Ё бат, он экининг бирўзи Иуда Искариоттын ёзёк-буурына кўрмёс кирди. 4 Ол улуabyстарга, бийлерге барып, Иисусты олорго канайда берип ийерин

эрмектешти. 5 Олор сүүнип, Иудага акча берер болдылар. 6 Иуда јёпсинип, улус јок тушта Иисусты олорго берип ийерге, эптү учурал сакып јўрди.

Пасханың ажын јигени

7 Ачыбаган калаштың күни једип келди. Бу күнде пасханың кураанын сойотон божон. 8 Иисус Петр ла Иоаннды ийип, - Барып, биске пасханы жизин деп белетегер - деди. 9 - Бисти кайда белетезин деп турун? - олор сурадылар. 10 Иисус олорго айтты: - Бат, калага кирип јатсагар, слерге суулу јыракы аппараткан кижи туштаар; оны ээчий барыгар. Кажы айылга кирзе, 11 оның ээзине айдыгар: «Уренчиктеримле кожо пасха јитен кып кажызы деп, Уредўчи сурап јат». 12 Ол слерге јуунадып койгон ўстиндеги кыпты көргүзер; ондо белетегер. 13 Уренчиктер барып, Иисустың айтканынча, байагы айылды таап, пасханы белетеп койдылар. 14 Ўй једип келерде, Иисус кыйын јатты, Оныла кожо апос-толдор. 15 Иисус олорго айтты: - Кыйналарымнан озо бу пасханы слерле кожо јииргетынг санаган эдим! 16 Айдып турум слерге: бу пасха Кудай Каандыгында болгончо, Мен оноң база јибезим. 17 Айак алыш, алкыш јетиреле, айтты: - Мыны алыш, бойыгар ортодо ичип эбиртигер. 18 Айдып турум слерге: Кудай Каандыгы келбegenче, виноград јиileгинен база ичпезим. 19 Калаш алыш, алкыш јетирди, сындырала, ўренчиктерине берип, айтты: - Бу слер учун берилип јаткан Менинг Эди-Каным; Мени эске алышып, анайда эдип јүрүгер. 20 Аш јиген кийнинде айакты база анайда берип, айтты: - Бу айак - слер учун төгүлип турган Менинг Канымдагы јаны кереес. 21 Је бат, Мени садып турғанның колы Мениле кожо остолдо. 22 Эйе, Кижи Уулы темдектеп салган ѡлло барып јат; је Оны садып јаткан кижиге ачу-корон! 23 - Бистин кемибис оны эдер? - деп,.олор бой-бойлорынан суража бердилер. 24 Уренчиктер сөс blaашкылап, «Кемибис улу-јаан деп бодолор?» - дештилер. 25 Је Иисус олорго айтты: - Кара јандулардың каандары калыгын бийлейдилер,

баш-чылары дезе, бойлорын быйан јетиреечилер дейдилер. 26 Же слердин ортогордо ондый неме болбозын! Кемшер улу-јаан, кичүдий болзын, кемигер јамылу, јалчыдый болзын. 27 Кемизи јаан: кыйын јатканы ба, айса јалчы чылап, оны кичеегени бе? Кыйын јатканы эмес пе? Мен дезе, слердин ортогордо - јалчыдый! 28 Мениле кожо слер ончо ченелтерди ёттшер. 29 Адам Меге кереестегени чилеп, Мен де слерге Каандык кереестеп турум. 30 Менин Каандыгымда Менин ажы-тузымды ичип-јиригер, ширеелерге отурып, Израильдин он эки уғын јаргылаарыгар. 31 Бий оноң айтты: - Симон, Симон! Бат, көрмөс слерди буудай чылап сееп койсын деп сураган. 32 Же Мен сен учун мүргүдим, бүдүп турганын јылыйбазын деп; Меге ойто келзен, карындаштарыннын бүдүп турганын тынгыт. 33 Петр: - Бий! - деди. - Сениле кожо мен түрмеге де отурага, ёлёргө дö белен! 34 Же Иисус: - Айдып турум сеге, Петр: бүгүн пötük эткелекте, Мени билбезим деп айдып, Менен ўч катап жана түжерин - дейле, 35 ўренчиктерине айтты: - Мен слерди таар да, акча да, ѡдүк те јок ийеримде, немеден тутадыгар ба? Олор: «Неден де тутабадыс» - дедилер. 36 Айдарда, Иисус айтты: - Же эмди, таарлу кижи, онызын алзын, акчазын да алзын; кемде јок, кийимин садып ийип, кылыш садып алзын. 37 Айдып турум слерге: «Каршучылдардын тоозына коштылар» деп, Агару Бичикте Мен керегинде айдылганы бүдер учурлу. Эйе, Мен керегинде айдылганы ончозы бүдүп, учына једип барадыры. 38 Уренчиктер: «Бий, бат мында эки кылыш» - deerde, Иисус: «Жедер» - деди.

Елеон тууда мүргүгени

39 Иисус чыгып, Бойынын јанынча, Елеон тууга барды; ўренчиктери де Оны ээчий бардылар. 40 Жедер јерге једип, Иисус олорго айтты: - Ченелтеге кирбеске, мүргүгер! 41 Бойы дезе, таш мергези кире ырайла, тизеленип, мүргүй берди: 42 - Ада! Күүнинг бар болзо, бу айакты Менен јастыктыр; же Менин табым болбозын, Сенийи болзын! 43 [Тенериден Ого ангел көрүнип, Онын

тын-санаазын сергидип турды. 44 Иисус тартыжуда болуп, там кичеенип мүргүди; Оның тери јерге тамчылап турган кандый болды.] 45 Мүргүп божайло, ўренчиктерине келзе, олор, кунуккан бойлоры, уйуктап јаттылар. 46 - Не уйуктап јаткылараар? - деп, Иисус олордон сурады. - Туруп, ченелтеге кирбеске, мүргүгер!

Иисусты тутканы

47 Иисус мынайда айдып турганча, көп улус көрүнип келди. Он экинин бирүзи Иуда дейтени, олорды озолоп келетти; Иисусты окшоп ийерге, Ого јууктай басты. 48 Иисус ого айтты: - Иуда! Кижи Уулын окшошло садып турун ба? 49 Уренчиктер керектинг айын көрүп, айттылар: - Бий, кылышла јаныйлы ба? 50 Олордын бирүзи кылышын суура тартып, Улуabyстын кулынын он кулагын кезе чапты. 51 Иисус: «Болор, токтогор!» - дейле, кулдын кулагына колыла тийип, јазып ийди. 52 Оны тударга келген улуabyтарга, Ёргёөнин каруулынын бийле-рине ле уултарга дезе, мынайда айтты: - Мен тонокчы эмезим, Мени тударга кылышту ла казыкту не келдигер? 53 Күнүн сайын слерле кожо Ёргёөдö болдым, слер Меге кол көдүрбединер; је эмди - слердин ёйигер ле карачкынын јаны. 54 Иисусты тудуп алыш апардылар; Улуabyстын айлына экелдилер. Петр дезе, ыраагыла ээчий барган. 55 Күрентиктинг ортозына от салып, кожо отургылай берерде, Петр база олор-дын аразында отурган. 56 Бир јалчы ўй кижи Петрды оттын јанында отурганын көрүп, лаптап аյктайла, айтты: - Бу да Оныла кожо болгон! 57 Је Петр Онон јана түжүп: - Мен Оны билбезим, ўй кижи - деди. 58 Бир эмеш болордо, база бирүзи оны көрүп, «Сен де олордыйы» - деди. Је Петр бу кижиге «јок» деди. 59 Бир saat кире ёйдин бажында база кандый да кижи бүдүмжилү айда берди: - Бу да Оныла кожо болгоны чын; бу Галилейдин кижизи. 60 Је Петр байагы кижиге: - Нени айдып турганынды билбезим - деди. Ол мынайда айдып турганча, пötük этти. 61 Бий кайа баштанып, Петр јаар көрди; «Пötük эткелекте, Менен ўч катап јана түжерин» - деп, Бийдин ого

айтканын Петр эске алды. 62 Күрентиктен чыгала, ёксөп ыйлай берди. 63 Иисусты тудуп турган улус Оны базынып, согуп турдылар; 64 жүзин бёктойлө, сурал турдылар: - Жарчы болzon, Сени кем сокты, таны. 65 Иисуска ёскö дö кöп жаман сöстöр айттылар. 66 Тöш боло берерде, калыктын уулары, улуabyстар, бичикчилир јуулышып, Иисусты бойлорынын Оток-Күреезине альга келдилер. 67 - Сен Христос болzon, биске айт - деп, олор сураладылар. Иисус каруузын жандырды: - Слерге айтсам, бүтпезигер; 68 суразам, каруузын айтпазыгар. 69 Эмдиден ала Кижи Уулы Кудайдын ширеезинин онында отурап. 70 - Айдарда, Сен - Кудайдын Уулы ба? - деп, ончолоры суралды. Иисус каруузын жандырды: - Слер айдып туругар, Мен деп. 71 Олор: - Биске база кандый кере керек? - дештилер. - Бис мыны бойыбыс Онын Бойынан уктыбыс.

[Иисус Пилаттык ла Иродтык алдында](#)

23:1 Оноң ончолоры ёрө туруп, Иисусты Пилатка алып барада, 2 Оны бурулай бердилер: - Бу кижи бистин калыктын күүн-санаазын булгап, каганга калан тöлбöргö буудактап, Бойын Христос Каан деп аданып жат. 3 - Сен иудейлер кааны ба? - деп, Пилат Иисустан суралды. Иисус каруу жандырып, - Онойдо сен айтпай кайттын - деди. 4 Пилат улуabyстарга ла калыкка айтты: - Бу кижиден бир де буру таптай турум. 5 Же олор жана баспай, айдып турдылар: - Ол Иудей ичинде ўредип, улусты түйметкен. Галилейде баштаган эди, эмди бери келгени бу. 6 Пилат Галилей дегенин угала, «Бу Галилейдин кижизи бе?» - деп суралды. 7 Ол Иродтын јеринен деп билеле, Оны Иродко ийди; Ирод бу күндерде бойы да Иерусалимде болгон. 8 Иисусты көрөлө, Ирод сүрекей сүйнди: Оны узактан бери көрөр күүндү болгон. Иисус керегинде копти уккан, Онын кандый бир кайкалын көрөр болорым ба деп, иженип жүрген. 9 Иисуска коп суректар берди; же бирүзине де каруу албады. 10 Улуabyстар ла бичикчилир туруп, Иисусты тыныда бурулап турдылар. 11 Ирод бойынын јуучылдарыла Иисусты базынала, Ого жарык кеп

катаңчыктайла, Пилатка кайра ийди. 12 Мынан озо ёштöжип јүрген Пилат ла Ирод ол күннен ала најылажып алдылар. 13 Пилат дезе, улуabyстарды, бийлерди ле калыкты јууила, 14 олорго айтты: - Калыкты булгап јат деп, слер бу кишини меге экелдигер; је бат, слердин көзигерче шингjöлеп, бурулап айткан сөстöрöйрди керелеген немени бу кижиден таппадым. 15 Ирод то Онон буру таппай, биске кайра ийген. Айдарда, Ол ёлёмге тургадый неме этпеген. 16 Мен Оны каруузына тургузала, божодып ийерим. 17 [Пилат байрам күнге кижендöлердин бирёзин олорго божодор учурлу божон.] 18 Је ончозы кыйгырыжа берди: - Ол ёлzin! Биске Варавваны божот! 19 Варавва дезе, калада тўймееен божоны ла кижи ёжёни учун тўрмелеткен. 20 Пилат Иисусты божодып ийерге, ўнин бийиктедип, калыкка катап баштанды. 21 Је олор: - Оны керип кой! Керип кой! - деп, кыйгырыжыш турдылар. Пилат олорго ўчинчи катап айтты: 22 - Бу кижи кандый каршу эткен? Мен Оны ёлтўрер буру таппадым; каруузына тургузала, божодып ийедим. 23 Је олор Иисусты кере тартсын деп некеп, там ла там тыныда кыйгырыжып турдылар. 24 Пилат олордын некелтезин бўдўрер деп нгўёди. 25 Тўймееен божоны ла кижи ёжёни учун тўрмеде отурган кишини олордын сураганыла божодып, Иисусты дезе, олордын табына берип ийди.

[Керигени](#)

26 Иисусты алып бардылар. Жаланда јүреле јанып келеткен Киринейдин Симон деп кижизин тудала, Иисустын кийнинен апарзын деп, керў агаشتы ого јўктенидирип бердилер. 27 Иисусты ээчий ал-тўмен улус, база ыйлашкан-сыкташкан келиндер барып јаттылар. 28 Иисус булар јаар бурулып, айтты: - Иерусалим кыстары, Мен учун ыйлашпагар; онын ордына бойыгар, бала-баркагар учун ыйлажыгар. 29 «Бала тапастар, бала таппагандар, эмчегин эмиспегендер кежиктў!» деп айдар кўндер једип келедири. 30 Ол тушта тууларды: «Устибиске анта-рылыгар!»

- деп, тён-кырландарды: «Бисти көмүп салыгар!» - деп, айдып тура бергилеер. 31 Жажарып турган агашка анайда эдип турганда, кургак агашла не болор? 32 Иисусла кожо кыйнап ёлтүрерге эки тонокчыны апаргандар. 33 Кую-Баш деген јерге једип, Иисусты керип койдылар; Оныла кожо эки тонокчыны база кере тарттылар - бирүзин он жанына, экинчизин - сол. 34 [Иисус дезе, айтты: - Ада! Олордың жаманын таштап сал. Олор нени эдип тургандарын билбей јадылар!] Шеребей чачып, Оның кийимин бойлоры ортодо ўлежип алдылар. 35 Калық көрүп турган, бийлер Иисусты база шоодып тургандар: - Ёскö улусты аргадап јүрген эди, Ол Христос, Кудайдың талдап алганы болзо, Бойын Бойы аргадап алзын! 36 Juучылдар Оны база электеп, базып келеле, кымыссы туттурсып, 37 - Сен иудейлер кааны болzon, Бойынды Бойын аргадап ал! - дежип тургандар. 38 Иисустың ўсти орто «Бу - иудейлер кааны» деп грек, рим ле еврей сөстөрлү бичик илдилер. 39 Керилип койгон тонокчылардың бирүзи Иисусты жамандап, айдып турды: - Сен Христос болzon, Бойынды ла бисти аргада! 40 Экинчизи оны токтодып: - Кудайдан коркыбайдың ба? Сен база анайып ок жаргылаткан эмес бедин? 41 Бисти чын жаргылаган, эткен керектериске турарын алыш жадыбыс; бу кижи дезе, бир де жаман неме этпеген - дейле, 42 Иисуска айтты: - Каандыгына келзен, мени эске ал, Иисус! 43 Иисус ого айтты: - Чынын айдадым сеге: бүгүн ок Мениле кожо райда болорын.

Иисустык ёлүми

44 Тал түш кирезинде түштин ўч саадына јетире ончо јерге карачкы түшкен: 45 күн јоголо берген. Ёргөөдёги көжөгө ортозынан жыртылган. 46 Иисус тын ўнденип, - Ада! Сенинг колына тынымды берип турум! - дейле, тыны ўзүле берди. 47 Йүс бажы мыны көрөлө, Кудайды алкап, айтты: - Бу Кижи чындалтан акту болгон! 48 Бу көрүге јуулган улус не болгонын көрөлө, төштөрине согунып, жангылап турды. 49 Иисусты билген ончо улус, база Галилейден бери Оны ээчиp келген ўй улус, ыраагынан көрүп тургандар.

[Иисустын мёнкүйзин кёдүргени](#)

50-51 Иудейдин Аримафей калазынан Иосиф деп кижи болгон. Ол, Кудай Каандыгын сакып јўрген керсў ле ак-чек кижи бойы, Оток-Кўрееге кирип те турган болзо, онын јёбин ѡратпай турган. 52 Ё бат, ол Пилатка келеле, Иисустын сёёгин сурады; 53 сёёкти тўжуреле, кеден бўскў ороп, јым кайада ойгон межикке апарып салды. Ондо кемнинг де сёёги јуулгалак болгон. 54 Пятница кўн болгон, суббот кўн келип јаткан. 55 Галилейден Иисусла кожо келген ўй улус Иосифтин кийниен барып, Иисустын сёёгин кайда, канайып тутканын кўрўп алдылар. 56 Йангылап келеле, ѡраш јитту немелер ле сўркўш белетеп, салымла суббот кўнде амърадылар.

[Тирилгени](#)

24:1 Неделенин баштамы кўнинде эрте таңда, белетеп алган ѡраш јитту немелерин алганча, ўй улус межикке келдилер. 2 Межиктин тажы антарылып калган јатты. 3 Ичине кирип барала, Бий Иисустын сёёгин таппадылар. 4 Кайкап калган тургулаарда, ё бат, олордын алдына јылтырууш кийимдў эки эр тура тўшти. 5 Олор коркуганына јабыс энчейип ийерде, эрлер айттылар: - Тирў кижини ёлғон улус ортозынан не бедиреп турутар? 6 Ол мында јок, тирилип калган. Туку Галилейде јўрерде, слерге Ол нени айтканын эске алынып ийзегер: 7 «Кижи Уулы кинчектў улустын колына берилип, кере тартырар, ўчинчи кўнде дезе, тирилип тураг». 8 Иисустын айткан сўстёри олордын санаазына кирип келди. 9 Межиктен бурулып, он бир ўренчикке ле арткан да улуска тил јетирдилер. 10 Олор Магдалина Мария, Иоанна, Иоаковтын энези Мария болгондор. Олорло кожо болгон ёскў до ўй улус, апостолдорго анайып ок айдып турдылар. 11 Уй улуска кемизи де бўтпеди, олор мыны сананып тапкан неме дештилер. 12 Ё Петр туруп, межик юргурди. Онын ичине карап, сёёкти оройтон кеден бўстён ёскў неме кёрбёди. Не болгонын бойында кайкап, кайра басты.

[Эммаус јаар јолдо](#)

13 Ол ло күн ўренчиктердин экүзи Иерусалимнен он беристе киреде турган Эммаус деп јурт јаар барадып, 14 не болгонын ончозын эрмектежип тургандар. 15 Олор эрмектежип, бойлоры ортодо шүүшкителеп туарда, Иисус јууктап келип, олорло кожо басты; 16 је олордын көстөри бёктүдий болуп, Иисусты таныбадылар. 17 - Јолдо нени шүүжип барадыгар? - деп, Иисус олордон суралы. Олор токтой түштилер, чырайлары бүркүк болгон. 18 Олордын бирүзи, Клеопа дегени, айтты: - Бу күндерде Иерусалимде не болгонын ого келген улустан јаныс сен билбес болдын ба? 19 - Ондо не болгон? - деп, Иисус суралы. Олор айттылар: - Бис Назаретте јерлү Иисусла не болгонын айдадыс. Ол Кудайдын да, ончо улустын да алдында сөстө лө керекте күчтүзин көргүскен јарчы болгон. 20 Іе бистин улу абыстарыс ла бийлерис Оны ѳлтүрер эдип јаргылайла, керип койгондор. 21 Израильди јайымдаары Ол деп, бис иженген эдис. Іе бат, бу керектин болгоны ўчинчи күн барып жат. 22 Бир кезик ўй улузыс бисти кайкатты. Олор тан алдында межикке барала, 23 Онын сөөгин таппай, биске келип, айткандар: «Бистерге ангелдер көрүнди, олор Иисусты тирилип калган дешти». 24 Айдарда, бистин улустын кезиги межикке барып көрөрдө, ўй улустын айтканы чын болуп калган, је Онын Бойын көрбөгөндөр. 25 Иисус ўренчиктерине айтты: - О сананбастар, јарчылар айткан сөстөргө бүдерге, оны јүрегеерле ондоорго бачымдабайдыгар. 26 Бойынын магына једерге, Христос бу ончо шыраны ётпөс учурлу болгон бо? 27 Моисейден ле ончо јарчылардан баштайла, Ол Агару Бичикте Бойы керегинде айдылганын јартады. 28 Олор Эммаус јуртка јууктап келерде, Иисус онон ары бараачын болды. 29 Іе ўренчиктер Оны токтодып, - Энир кирип барадыры, бисле кожо артып кал - деп, сурал турдайлар. Иисус кирип, олорло кожо артып калды. 30 Олорло кожо кыйын јадып, Иисус калашты алыш алкады, сындырала, ўренчиктерге берди. 31 Олордын көстөри ачылып, Иисусты танып ийдилер; је Ол ўренчиктерине көрүнбес боло берди. 32 Уренчиктер

бой-бойлорына айдыштылар: - Жолдо Ол бисле эрмектежип, Агару Бичикти јартаарда, кёксибисте јўректерис қўйбеген беди? 33 Олор бу бойынча туруп, Иерусалимге бурулдылар. Анда он бир апостолды ла олорло кожно јўрген улусты таап алдылар. 34 Уренчиктер айттылар: - Бий тирилгени чын, Ол Симонго кёрўнген. 35 Онон байагы эки ўренчик ѡлдо не болгонын, калаш сындырып јадарда, Иисусты канайда таныганын айттылар.

[Тирилген Иисустык кёрўнгени](#)

36 Олор мынайда айдып турганча, Иисус Бойы олордын ортозына тура тўжўп, - Слерге энчў болзын! - деди. 37 Олор сўне кёрўп турус дежип, куйка баштары јимирий берди. 38 - Не чочый бердигер, јўректеригер ненин учун эренистелишле толо? - деп, Иисус сурады. - 39 Менин колыма, Менин будыма кёрўгер - бу Мен Бойым эдим; Мени тудуп-сыймап кёрўгер: сўнеде эт-кан да, сёök тё ќок, Менде дезе, бар болгонын кёрўп туругар. 40 Мынайда айдала, Ол колы-будын кёргўсти. 41 Олор сўёнгенине бўдўп болбой, кайкажып тургулаарда, Иисус: - Мында слерде ѡири курсак бар ба? - деп сурады. 42 Олор каарып койгон балык алыш бердилер; 43 Иисус балыкты алыш, олордын алдында ѡиди. 44 Онон айтты: - Моисейдин Йасагында, јарчылардын чийиминде, сарындарда Мен керегинде айдылганы ончозы бўдер учурлу деп, слерле кожно јўрер тужымда айдып туратаным бу. 45 Иисус олорго Агару бичиктерди ондоор сагыш ачып, 46 айтты: - Мында чийилгениле, Христос кыйналып-шыралаар ла ўчинчи кўнде тирилер; 47 Иерусалимнен баштайла, ончо калыктарда кинчектер ташталсын деп, Кудайга баштанары Онын адында јарлалар. 48 Слер мынын керечилери. 49 Адамнын берер болгонын слерге ийерим; слер дезе, ўстигерден кўч алганчагар, бу калада јўрўгер. 50 Иисус ўренчиктерин каладан Вифанияга ётире алыш чыгала, колдорын сан ёрё кёдўрип, олорды алкады. 51 Алкап туруп, олордон айрылып, тенериге кёдўрилип баштады. 52 Уренчиктер Ого бажырып, сўёнчизин бадырып болбой,

Иерусалимге бурулдылар. 53 Кудайды алкап, јаантайын Ёргөөдө болуп турдылар. Аминь.